

Yüksək keyfiyyətli, rəqabətqabiliyyətli məhsulları ilə dünya bazarında yer alan müəssisə: "BakFem"

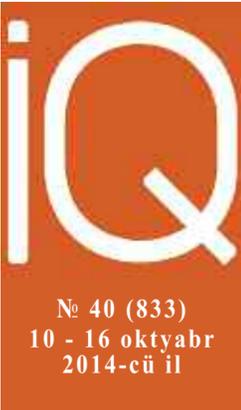
SƏH. 4 | LAYİHƏ

В Астане проходит глобальный форум электронного правительства

SƏH. 5 | FORUM

İqtisadi qüdrətimiz naminə!

İQTİSADİYYAT

Heftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Son illər ərzində aparılan islahatlar, irəli sürülmüş təşəbbüslər ölkəmizin dinamik inkişafını təmin etmişdir

Oktyabrın 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib.

Dövlətimizin başçısı iclası giriş nitqi ilə açmışdır. O, demişdir:

"Bu gün biz üçüncü rübün və ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi yekunlarını müzakirə edəcəyik. Üçüncü rübdə ölkəmizin inamlı inkişafı istiqamətində önəmli addımlar atılmışdır. Ümumiyyətlə, ilin əvvəlindən bu günə qədər Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf etmişdir.

Doqquz ayın iqtisadi göstəriciləri də çox müsbətdir. İqtisadiyyatımız inkişaf edir, artır. Xüsusilə qeyd etməliyəm ki, Avropada iqtisadi maliyyə böhranı davam edir, ancaq Azərbaycanda hər il iqtisadi inkişaf müşahidə olunur və bu ilin doqquz ayında ümumi daxili məhsul 2,5 faiz artmışdır.

Dünyada mövcud olan vəziyyəti nəzərə alsaq, deyə bilirik ki, bu, çox müsbət göstəricidir. Ən önəmli ondan ibarətdir ki, - bunu biz hər dəfə məmnuniyyətlə qeyd edirik, - qeyri-neft sektorumuz 6 faiz artmışdır. Qeyri-neft sektorunun artması, əlbəttə ki, bizim siyasətimizin nəticəsidir. Çünki bizim üçün əsas məsələ qeyri-neft sektorunun inkişafıdır.

Neft-qaz sektorunda işlər uğurla gedir. Mən bu barədə bir qədər sonra öz fikirlərimi bildirəcəyəm. Ancaq qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim əsas məqsədimizdir.

Qeyri-neft sektorunda işlər uğurla gedir. Mən bu barədə bir qədər sonra öz fikirlərimi bildirəcəyəm. Ancaq qeyri-neft sektorunun inkişafı bizim əsas məqsədimizdir. İnflyasiya çox aşağı səviyyədədir - cəmi 1,5 faiz. Əhəlinin pul gəlirləri isə 5,4 faiz artmışdır. Beləliklə, hər il olduğu kimi, əhəlinin gəlirləri inflyasiyanı üstələyir və beləliklə bu, bilavasitə insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

Əminəm ki, inflyasiya ilin sonuna qədər də aşağı səviyyədə olacaq. Çalışmalıyıq ki, gələn il də bu göstərici aşağı səviyyədə olsun. Bunu xüsusilə qeyd etməliyəm, çünki büdcəmiz artır və bu il də büdcə

xərcləri kifayət qədər böyükdür. Maaşlar, pensiyalar qalxır, doqquz ayda da qalxmışdır. Buna baxmayaraq, inflyasiya aşağı səviyyədədir və bu da makroiqtisadi vəziyyətin sabit olmasını göstərir.

İnvestisiyalar böyük həcmdə qoyulur. İlin əvvəlindən 19 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Onlardan 11 milyardı daxili sərmayədir. Bu da son illərdə müşahidə olunan mənzərədir. İnvestisiyalar artır və daxili investisiyalar üstünlük təşkil edir.

Bu gün deyə bilərəm ki, dünyanın əksər ölkələrində xarici investisiyaları cəlb etmək üçün çox böyük işlər aparılır, rəqabət aparılır. Çünki hər bir ölkənin iqtisadi inkişafını investisiyalar müəyyən edir. Bu gün avrozonada müşahidə olunan vəziyyət onu göstərir, ekspertlər, alimlər qeyd edirlər ki, investisiyalar olmasa, bu böhrandan çıxmaq çətin olacaqdır.

SƏH. 2

"Cari ilin 9 ayında ölkə iqtisadiyyatı ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 2,5 faiz, onun qeyri-neft sektoru isə 6,0 faiz artmışdır"

Bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında maliyyə naziri Samir Şərifov demişdir. O, həmçinin, qeyd etmişdir ki, ölkəmizin maliyyə mövqeyi daha da güclənmiş, məcmu valyuta ehtiyatlarımız 2014-cü il 1 oktyabr tarixinə 53,0 milyard ABŞ dolları səviyyəsində yüksəlmiş, ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,6 milyard ABŞ dolları və ya 8,0 faiz artım əldə edilmişdir. Məcmu valyuta ehtiyatlarımızın xarici dövlət borcuna nisbəti 8 dəfədən artıq olmuşdur. Xarici dövlət borcumuzun ümumi daxili məhsula nisbəti isə 8,5 faiz səviyyəsində qərarlaşmışdır.

Ölkəmizin beynəlxalq qiymətləndirmə reytinglərində əldə etdiyi yüksək iqtisadi mövqelərin də qorunub saxlanıldığını bildiren nazir demişdir ki, Dünya İqtisadi Forumunun global rəqabətlik indeksində Azərbaycan iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyəti bir pillə də artaraq, qiymətləndirmə ilə əhatə olunan 144 ölkə arasında 38-ci yeri yüksəlmişdir. Qeyd olunan reytinglər Azərbaycan Respublikasının investisiya baxımından cəlbəedici ölkələr sırasında aparıcı ölkələrdən biri olduğunu növbəti dəfə nümayiş etdirir.

Sonra o, demişdir ki, 2014-cü ilin 9 ayında dövlət büdcəsinin mədaxili operativ məlumatı əsasən 101,2 faiz yerinə yetirilməklə 14 milyard 71 milyon manat təşkil etmişdir.

Təsdiq olunmuş proqnoza Ver-

gilər Nazirliyi 101,8 faiz əməl etməklə dövlət büdcəsinə 5 milyard 324 milyon manat, 2013-cü ilin eyni dövrünə nisbətən isə 394 milyon manat və yaxud 8 faiz çox mədaxil təmin etmişdir. Dövlət Gömrük Komitəsi isə 100,1 faiz və yaxud 2013-cü ilin eyni dövrünə nisbətən 123 milyon manat, yaxud 12,2 faiz çox mədaxil təmin etmişdir. Qeyri-neft sektorundan dövlət büdcəsinə daxilolmalar keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 662,0 milyon manat və yaxud 17,5 faiz çox olmaqla, 4 milyard 454 milyon manat təşkil etmişdir.

2014-cü ilin 9 ayında büdcə təşkilatlarının təqdim etdikləri xərc sifarişləri üzrə xəzinədarlıq orqanları tərəfindən qəbul edilmiş öhdəliklər tam və vaxtında maliyyələşdirilmişdir.

Cari ilin 9 ayında dövlət büdcəsinin xərcləri 12 milyard 694 milyon manat və yaxud 86,0 faiz icra olunmuşdur.

Ötən dövr ərzində dövlət büdcəsi xərclərinin 24,3 faizi və ya 3 milyard 82 milyon manatı sosial təyinatlı xərclərin payına düşür ki, bu da 2013-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 252,0 milyon manat və ya 8,9 faiz çoxdur.

2014-cü ilin 9 ayında dövlət büdcəsinin əsaslı vəsait qoyuluşu xərcləri 4 milyard 172 milyon manat təşkil etmişdir.

Həmin vəsaitdən sosial-mədəni və məişət təyinatlı obyektlərin tikintisi və yenidən qurulması üçün 1 milyard 401 milyon manat, enerji, su və qaz təchizatı, nəqliyyat, kommunal, meliorasiya və digər infrastrukturların tikintisi və yenidən qurulması üçün 2 milyard 184 milyon manat, Naxçıvan Muxtar Respublikasında həyata keçirilən investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi üçün 44,0 milyon manat, müdafiə təyinatlı və digər layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün 545,0 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Maliyyə naziri onu da qeyd etmişdir ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrası məqsədlərinə cari ilin dövlət büdcəsindən 1 milyard 292 milyon manat vəsait edilmişdir.

Şəhər, rayon və qəsəbələrdə abadlıq və quruculuq işlərinin davam etdirilməsi, "2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın icrası, kəndlərarası yolların tikintisi və digər zəruri tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün 2014-cü ilin 9 ayında dövlət büdcəsinin müvafiq xərc bölmələrindən 257,0 milyon manat, o cümlədən kəndlərarası yolların inşasının başlanması üçün ilkin olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan 29,0 milyon manat vəsait ayrılmışdır.

Bioloji Təbabət Klinikası Almaniya - Azərbaycan

Üstünlükləri:

- Özünüberpa və müdafiə mexanizmlərinin pozulmuş funksiyalarının bərpası
- Xəstəliyin deyil xəstənin müalicəsi
- Yalnız təbii tərkibli potensiyalaşdırılmış dərman preparatlarından istifadə

MÜAYİNƏLƏR:

- Avtomatlaşdırılmış müasir laboratoriya vasitəsilə biokimyəvi, hematoloji, kliniki analizlər
- Çoxfunksiyalı, məsafədən idarə olunan rəqəmsal rentgen vasitəsilə onurğa, sümük- oynaq xəstəliklərinin müayinəsi
- Qaranlıq sahəli mikroskop vasitəsilə qarın funksional və keyfiyyət analizi
- 4D rejimli USM aparatı vasitəsilə ginekoloji, baş- beyin və qarın boşluğunun müayinəsi
- KT (kompüter tomografiya)
- İkienerjili-rentgenoloji densitometr vasitəsilə sümük-oynaq xəstəliklərinin müayinəsi (osteoporozun erkən aşkarlanması)
- Videoendoskopiya (bronxoskopiya, qastroskopiya, kolonoskopiya, kolposkopiya)
- AFGEN Genetik diaqnostika mərkəzi (Türkiyənin Ege Universitetinin professoru Afiq bərdəlinin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən müasir laboratoriyada bütün növ genetik xəstəliklərin dəqiq analizləri aparılır)
- BRD (biorezonans diaqnostika)- vasitəsilə virus və qurd xəstəliklərinin müayinəsi və müalicəsi
- EEQ -beyin hüceyrələrinin aktivliyi öyrənilir
- PZR laboratoriya aparatı vasitəsilə dəqiq və keyfiyyətli analizlər
- Elektromiografiya – periferik sinir sistemi xəstəliklərinin diaqnostikasi və oxşar xəstəliklərlə differensial diaqnostikasi aparılır.

MÜALİCƏLƏR:

- Plazmaferez
- Homeosiniatriya
- Ozonoterapiya
- Hidrokolonoterapiya
- Drenaj terapiya
- İynəbatırma (akupunktura)
- Tibbi kosmetologiya
- Şərq təbabəti ilə müasir təbabətin sintezi Biopunktura
- Osteopatiya
- Manual terapiya
- Autohemoterapiya
- Hirudoterapiya

Müasir apparatura ilə təchiz olunmuş müasir fizioterapiya şöbəsində ESWT, WINPLATE, Lazer, Maqnit aparatlarıyla elektroterapiya, Reabilitasiya, Massaj, Kinezioterapiya müalicələri aparılır.

"BiolojiTəbabət" klinikası
Ünvan: 3-cü mkr. Cavadxan küç., 24
("Memar Əcəmi" metro stansiyasının yaxınlığı)
Telefon: (012) / (070) **430 89 89**
(050) / (055)
e-mail: bioklinik@biolojitetababat.az

Son illər ərzində aparılan islahatlar, irəli sürülmüş təşəbbüslər ölkəmizin dinamik inkişafını təmin etmişdir

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycanda isə bu sahədə vəziyyət çox müsbətdir. Doqquz ayda 19 milyard dollar investisiya qoyulub. İlin sonuna qədər bu rəqəm daha da artacaq və beləliklə, bizim inkişafımız daha da sürətlə gedəcək.

Deyə bilərəm ki, Azərbaycanda aparılan islahatlar və düşünülmüş iqtisadi siyasət dünyanın ən mötəbər iqtisadi qurumları tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir. Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycanı rəqabət qabiliyyətliliyinə görə 38-ci yərə layiq görmüşdür. Biz bir pillə də irəliyə getdik və dünya miqyasında bu göstəriciyə görə 38-ci yerdə olmaq tarixi nailiyyətdir. Yəni, bir sözlə, biz dünyanın ən rəqabət qabiliyyətliliyi 40 ölkəsinin sırasındaydıq. Bu, tarixi nailiyyətdir və bizə əlavə inam verir. Biz onsuz da bilirik ki, düz yoldaydıq. Azərbaycan inamla inkişaf edir. Ancaq mötəbər, böyük nüfuzu olan maliyyə-iqtisadi qurumların qiymətləndirməsi, əlbəttə ki, çox önəmliyədir.

Doqquz ayda bütün infrastruktur layihələri uğurla icra edilmişdir və bu proses davam etdirilir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı uğurla icra edilmişdir. Yüz mindən çox yeni iş yeri açılmışdır, onlardan 80 mini daimi iş yerləridir. Proqramın əvvəlindən, 2004-cü ildən bu günə qədər 1 milyon 300 min yeni iş yeri açılmışdır. Bu da imkan vermişdir ki, işsizlik kəskin şəkildə aşağı düşsün və bu gün 5 faiz səviyyəsindədir. Bəzi inkişaf etmiş ölkələrdə işsizlik 25, 30 faizdir, gənclər arasında isə 50 faizə çatır. Ancaq Azərbaycanda işsizliklə bağlı problemlər öz həllini tapır və burada əlbəttə ki, dövlət investisiyaları, gözəl sərmayə iqlimi, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması faktorları öz rolunu oynayır. Eyni zamanda, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair üçüncü Dövlət Proqramının icrası da burada əsas rol oynayır. Çünki hələ bizim iqtisadiyyatımızda neft faktoru kifayət qədər böyük yer tutur. Baxmayaraq ki, ümumi daxili məhsulumuzda qeyri-neft sektoru artıq 55 faizdən çoxdur, ancaq ixrac potensialımızın böyük əksəriyyəti neft-qazla bağlıdır. Onu da yaxşı bilirik ki, neft-qaz sahəsində böyük həcmdə iş yerlərinin yaradılması mümkündür. Ona görə bizim əsas hədəfimiz qeyri-neft sektoru idi. O sektorda iş yerlərinin açılması əlbəttə ki, işsizliyin aşağı düşməsinə xidmət göstərmişdir.

Sosial proqramlar icra edilir, doqquz ayda maaşlar, pensiyalar, orta əmək haqqı artmışdır. Sosial layihələr icra edilir, - məktəblər, xəstəxanalar, olimpiya kompleksləri, mədəniyyət ocaqları, - bu sahəyə də böyük diqqət göstərilir və bizim investisiya portfelimizdə sosial layihələrə xərclənən vəsait kifayət qədər böyükdür.

Bakı və onun qəsəbələri proqramı icra edilir. Bu proqram çərçivəsində onlarla məktəb təmir edilib, tikilib, uşaq bağçalarının sayı artır və təminat yaxşılaşır. Bakı qəsəbələrində infrastruktur layihələri icra edilir. İlk növbədə, su-kanalizasiya layihələri, ondan sonra kənd yolları tikilir. Yəni bu da, hesab edirəm ki, çox vaxtında qəbul edilmiş proqram idi. Həm regionların, həm də Bakı və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramları paralel şəkildə icra edilir və əminəm ki, bizə imkan verəcək ki, növbəti 2-3 il ərzində ölkə qarşısında duran əsas infrastruktur layihələrini başa çatdıraraq. Əfsuslar olsun ki, bu il də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi-

nin həllində heç bir irəliləyiş olmamışdır. Bunun başlıca səbəbi Ermənistan tərəfinin qeyri-konstruktiv, qeyri-səmimi davranışdır.

Keçən rübdə ölkəmiz üçün tarixi hadisə baş vermişdir. "Cənub" qaz dəhlizinin təməli qoyulmuşdur. Böyük, təntənəli mərasim keçirilmişdir. Bu layihənin icra edilməsi əlbəttə ki, tarixi hadisədir. Heç kəs üçün sirr deyil ki, burada əsas rol Azərbaycanı oynayır. Bu, bizim təşəbbüsümüzdür, bizim resurslarımızı idi. Biz qonşu ölkələrlə, tərəfdaşlarla birgə bu layihəni icra edəcəyik. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə "Cənub" qaz dəhlizi tikiləcək, istifadəyə veriləcək və ölkəmizin bundan sonra onilliklər ərzində inamla inkişafını təmin edəcək.

Iclasda maliyyə naziri Samir Şərifov, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Hüseynqulu Bağrov, gənclər və idman naziri Azad Rəhimov çıxış etmişlər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev yekun nitq söyləmişdir:

-İlin sonunadək nəzərdə tutulmuş bütün məsələlər axıra qədər həllini tapmalıdır. Bütüncü kifayət qədər vəsait vardır. İnfrastruktur layihələri başa çatdırılmalıdır. Bir sözlə, 2014-cü ildə də biz qarşımıza qoyduğumuz bütün məsələləri həll etməliyik və edəcəyik.

Dövlət Investisiya Proqramı tam şəkildə icra edilməlidir. Əminəm ki, belə də olacaq. İnfrastruktur layihələrinin icrası davam etdirilir. Bir sözlə, bu məsələlərlə bağlı heç bir narahatlıq yoxdur.

İlin sonuna qədər böyük layihə - Şəmkirçay Su Anbarı istifadəyə verilməlidir. Bu, son illər ərzində icra edilən ən böyük layihələrdən biridir. Böyük investisiyalar qoyulubdur. Şəmkirçayda böyük su anbarı, elektrik stansiyası, kanallar tikilir. Bu, bizə imkan verəcək ki, əkin sahələrini genişləndirək və fermerlər üçün yeni imkanlar yaranaçaq. İlin sonuna qədər açılışı nəzərdə tutulan bu böyük layihə demək olar ki, hazırdır, tamamlanma işləri aparılır. Yaxın vaxtlarda açılışını qeyd edəcəyik.

Gələn ilin büdcəsi demək olar ki, hazırdır. İndi müzakirələr aparılır. Milli Məclisə təqdim ediləcəkdir. Əsas prioritetlər bəllidir. Biz bu barədə dəfələrlə öz fikirlərimizi bildirmişik. Sosial layihələr tam icra edilməlidir. Əlbəttə ki, ölkəmizin inkişafını təmin edən böyük infrastruktur layihələri, o cümlədən sosial infrastruktur layihələri nəzərdə tutulur. Məktəblərin tikintisi. Son illər ərzində 3 minə yaxın məktəb binası tikilib istifadəyə verilib. Hələ ki, qəzal, yarırsız vəziyyətdə məktəblər vardır. Əlbəttə ki, sosial infrastruktur layihələri arasında bu məsələyə üstünlük verilməlidir.

Demək olar ki, **bəzi istisnalarla, bütün şəhərlərimizdə müasir səhiyyə ocaqları vardır. Ya tikilir, ya da ki, əvvəlki illərdə tikilmiş xəstəxanalar, rayon mərkəzi xəstəxanaları əsaslı şəkildə təmir edilir. Üç-dörd şəhər qalib ki, orada, hələ xəstəxanalar lazımı səviyyədə deyil. Yəqin ki, gələn il və 2016-cı ildə bu sahədə də işlər tam yekunlaşacaq və hər bir şəhərdə müasir avadanlıqla təchiz edilmiş gözəl tibb mərkəzləri olacaq.**

Sosial infrastruktur layihələri arasında uşaq bağçalarının tikintisini xüsusilə qeyd etməli istəyirəm. Bu sahədə son illərdə böyük irəliləyiş olub. Biz bir neçə il bundan əvvəl bu məsələ ilə ciddi məşğul ol-

mağa başlayanda məlumat verildi ki, uşaq bağçaları ilə təminat Azərbaycanda cəmi 17 faizdir. Vaxtilə tikilmiş uşaq bağçaları ya yarasız vəziyyətdə düşmüşdür, ya da əfsuslar olsun ki, özəlləşdirilmiş və onların yerində başqa obyektlər tikilmişdir.

Uşaq bağçalarının bir hissəsində məcburi köçkünlər yerləşir. Bir sözlə, bu, çox ciddi problem idi, bu gün də hələ ki, ciddi problem olaraq qalır. Ancaq, deyə bilərəm ki, son iki-üç il ərzində uşaq bağçaları ilə təminat 17 faizdən 42 faizə qalxmışdır. Bakıda, bölgələrdə onlarla yeni bağça tikilir və bu proses davam etdirilməlidir. Vaxtilə bu bağçalar elə tikilmişdi ki, onların əraziləri kifayət qədər böyükdür. Ona görə orada yeni korpus da tikilə bilər. Yeni sahələr də ayrılmalıdır. Bu məsələlərlə bağlı müvafiq göstərişlər verilib.

Biz çalışmalıyıq ki, uşaq bağçaları ilə təminat 100 faiz olsun. Çünki Azərbaycanda sosial məsələlər uğurla icra edilir. Eyni zamanda, işsizlik kəskin şəkildə aşağı düşmüşdür. İndi bölgələrdə yeni açılan sənaye müəssisələrində, tikisi fabriklərində işləyənlərin demək olar ki, mütləq əksəriyyəti qadınlardır. Ona görə uşaq bağçalarının qitliyi böyük problemlərə gətirib çıxarır. İşsizliklə bağlı əlavə addımlar atılacaqdır və biz çalışmalıyıq ki, ümumiyyətlə, Azərbaycanda işsizlik olmasın. Əlbəttə ki, hər bir ailədə valideynlərin hər ikisi işləyir. Belə olan halda uşaq bağçalarının tikintisinə böyük ehtiyac vardır. Bir sözlə, biz bu sahədə dövlət büdcəsində diqqət yetirməliyik. Yerlərdə də həm özəl sektor, həm də yerli icra orqanları bu işlərlə məşğuldurlar. Hesab edirəm ki, bu işi daha da sürətləndirmək lazımdır.

Gələn ilin büdcəsində əlbəttə ki, hərbi xərclərə xüsusi diqqət göstərilməlidir. Mən dəfələrlə demişəm ki, biz müharibə şəraitində yaşayırıq, müharibə bitməyib, davam edir. Sadəcə olaraq, atəşkəs rejimi yaradılmışdır. Ona görə, yeni müasir silahların, yüksək dəqiqliyə malik olan silahların alınması məsələləri öz həllini tapır və tapmalıdır. Son illərdə biz bu sahədə böyük nailiyyətlərə çatmışıq. Bizim hərbi təlimlərimizdə və hərbi paraddlarda nümayiş etdirilən texnika ən yüksək standartlara cavab verir. Texniki təchizat baxımından Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və biz bu prosesə davam etdirməliyik. Müvafiq göstərişlər verilib. Müqavilələrin bəzilərini bağlanıb və yenə də bağlanacaq. Biz hərbi-texniki təchizatı yüksək səviyyədə təşkil etməliyik.

Bununla bərabər, Azərbaycanda hərbi istehsal inkişaf edir. Bu ilin keçən rübündə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda böyük beynəlxalq hərbi sərgi keçirilmişdir. Bu da son illərdə Azərbaycanda bu sahədə görülən işlərin nəticəsidir. Bu sərgiyə böyük maraq göstərilmişdir. Həm Azərbaycan öz hərbi məhsullarını təqdim etmişdir, həm də ki, dünyanın bu sahədə aparıcı ölkələri öz müasir silah və texnikalarını nümayiş etdirmişlər. Demək istəyirəm ki, dövlət büdcəmizdə, əlbəttə, yerli hərbi istehsalat diqqət göstərilməlidir.

Əlbəttə ki, dövlət investisiya layihələri, investisiya proqramı təsdiq ediləcək. Hesab edirəm biz bu ilin sonuna qədər bu proqramı təsdiq etməliyik ki, gələn il vaxt itirmədən investisiya layihələrini icra edək.

Onu da bilməliyik ki, bizim büdcəmizin müəyyən hissəsi Neft Fondunun transferləri hesabına təmin edilir. Neftin qiyməti aşağı düşmüşdür və ona görə yəqin ki, hökumət büdcədə neftin qiymətini düzgün müəyyən etməlidir. Biz artıq bu barədə danışıyıq. Bir daha danışıacağıq

ki, büdcənin icrası ilə bağlı heç bir problem olmasın. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda o qədər böyük iqtisadi və maliyyə potensialı yaranmışdır ki, inanmıram, neftin qiymətinin düşməsi bizə ciddi təsir göstərsin. Ancaq hər halda biz buna hazır olmalıyıq və planlarımızı buna uyğun şəkildə aparmalıyıq. Çünki dünya iqtisadiyyatı hələ ki, böhrandan çıxmayıb. Digər amillər var ki, neftin ucuzlaşmasına təkan verir. Biz bütün bunları nəzərə almalıyıq və investisiya proqramlarımızı buna uyğun şəkildə tutmalıyıq. Yenə də qeyd etməli istəyirəm ki, artıq müvafiq göstərişlər verilməlidir. İlk növbədə sosial məsələlər - sosial təminat, hərbi xərclər və infrastruktur layihələri tam şəkildə öz həllini tapacaq.

Əminəm ki, gələn il inflyasiyanın səviyyəsi bəzi dərəcəyə düşəcək, aşağı səviyyədə olacaq. Bu, imkan verəcək ki, insanlarımız rifah halı daim artsın. Çünki inflyasiyanın qalxması və manatın məzənnəsinin düşməsi əlbəttə, insanların həyatına mənfi təsir göstərə bilər. Ona görə həm manatın məzənnəsi sabitdir, həm də inflyasiya çox aşağı səviyyədədir. Bu amillər bilavasitə insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

Biz ixrac potensialımızı artırmalıyıq. Bu məsələlərlə bağlı çox böyük işlər görülmüşdür. Yeni imkanlar açılır. Xüsusilə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı üçün yeni imkanlar yaranmışdır. Biz bu imkanlardan səmərəli şəkildə istifadə etməliyik. Əvvəlki dövrdə və hazırda bu sahədə görülən işlər deməyə əsas verir ki, biz buna nail olacağıq. Çünki ilk növbədə islahatlar aparılır və kənd təsərrüfatının inkişafı üçün müasir yanaşma tətbiq edilmişdir. Biz texnika ilə təminat edirik. Həm dövlət büdcəsi, həm də Prezidentin ehtiyat fondunun hesabına müasir kənd təsərrüfatı texnikası alınıb gətirilir. Müasir elmin nəticələri Azərbaycanda tətbiq olunmalıdır.

Hesab edirəm ki, eyni zamanda, meliorasiya ilə bağlı olan layihələr - Taxtakörpü və açılış nəzərdə tutulan Şəmkirçay su anbarları layihələrinin icrası nəticəsində on minlərlə hektar yeni torpaq sahəsi dövrüylə verilməkdir. Əlbəttə ki, biz o torpaqlarda görülən işləri bəri başdan planlaşdırmalıyıq. Çünki bu sahələrdə hansı məhsullar yetişdiriləcək, dövlət hansı addımlar atacaq - əlbəttə ki, biz bu barədə düşünürük və bu yeni imkanlardan maksimum səmərəli istifadə etməliyik. Çünki on minlərlə hektar torpaq sahəsi suvarılacaq və beləliklə, havanın qeyri-sabit keçməsi və quraqlığın olması bizə az təsir göstərəcəkdir.

Azərbaycanda müasir emal müəssisələri yaradılır. Kənd təsərrüfatı məhsullarımız dünya bazarlarına emal edilmiş şəkildə çıxarılır. Bir daha demək istəyirəm ki, hazırda ixrac potensialımızın artırılması üçün çox gözəl imkanlar var. Biz, sadəcə olaraq, gərək əlavə investisiyalarla, sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlərlə ixrac imkanlarımızı daha da artıracağıq. Təbii ki, biz daxili bazarımızı Azərbaycanda yetişdirilən məhsullarla təminat etməliyik. Son illərdə bu sahədə də böyük irəliləyiş var. Demək olar ki, biz özümüzü taxildən başqa artıq əsas ərzaq məhsulları ilə maksimum dərəcədə təminat edirik. Əlbəttə ki, ərzaq təhlükəsizliyimizin təminat edilməsi üçün bu, çox önəmli amildir. Biz əlbəttə ki, bizim üçün ənənəvi olan bazarlara daha da böyük həcmdə məhsulları çıxarmalıyıq və yeni bazarlara da yol tapmalıyıq.

Giriş sözümdə dediyim kimi, qeyri-neft sektorunun inkişafı prioritet olaraq qalacaq. Hesab edirəm ki, bu sahədə xidmət sektoru Azərbaycanda indi xüsusi yer tutur. Turizmin inkişafı sürətlə gedir, bu ilin təcrübəsi onu göstərir. Bu il bir neçə gözəl müasir otel istifadəyə verilmişdir. Bölgələrdə turizm imkanları genişlənir. İndi bölgələrdə beşulduzlu otellər açılır. Mən o açılışların hamısında şəxsən iştirak edirəm və hesab edirəm ki, burada böyük potensial var. Biz xarici turistlərin cəlb edilməsi üçün daha da fəal işləməliyik. İndi Azərbaycan haqqında məlumatlar dünya ictimaiyyətinə kifayət qədər çatdırılır. Müxtəlif təqdimatlar, sərgilər, mədəni proqramlar, xüsusilə birinci Avropa Oyunları ilə bağlı olan tədbirlər, prezentsiyalar mütləmədi qaydada keçirilir. Biz ölkəmizin turizm imkanlarını daha da geniş şəkildə təbliğ etməliyik. Çünki bizim gözəl təbiətimiz var, istənilən turizm növü Azərbaycanda mövcuddur. Gözəl sahillər, Xəzər dənizi, dağlar, meşələr, xizək turizmi. Artıq infrastruktur da var. Aeroportlar, magistral yollar və bütün bölgələrdə beşulduzlu, dördüldüzlü, üçüldüzlü gözəl otellər yaradılır.

Bu il "Sənaye ili"dir və əlbəttə ki, sənaye istehsalının inkişafına xüsusi diqqət yetirilmişdir. Bir çox zavodlar, fabriklər, istehsalat sahələri açılmışdır. Mən əvvəlki məsələlərdə də qeyd etmişdim ki, biz ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməliyik. Özümüzü əsas ərzaq məhsulları ilə tam şəkildə təminat etməliyik. İndi biz eyni yanaşmanı inşaat materiallarına da tətbiq etməliyik. Hesab edirəm ki, bu sahədə çox gözəl inkişaf var. Yəni, biz özümüzü sementlə artıq tam şəkildə təminat etmişik. Bu il istifadəyə verilən ən böyük yeni sement zavodu bu problemi də aradan götürüb. Beləliklə, biz idxaldan asılılığımızı tam şəkildə aradan qaldırmışıq. Eyni zamanda, sement istehsalında əlavə həcmilər və ixrac imkanlarımız da artacaq. Əlbəttə ki, hər bir istehsal sahəsi üçün belə düşünülmüş yanaşma olmalıdır, və sadəcə olaraq, biz bu işi daha da sürətlə təşkil etməliyik. Əlbəttə, biz bilirik ki, Azərbaycana hansı inşaat materialları idxal edilir və o sahəyə daha da böyük üstünlük verməliyik. Necə ki, biz vaxtilə ərzaq məhsulları ilə bağlı eyni yanaşmanı tətbiq etmişik. Baxmışıq ki, Azərbaycana hansı ərzaq məhsulları və nə qədər idxal edilir? Onların daxili istehsalda çəkisi nə qədərdir? Biz məhz o sahələrə üstünlük verdik, kreditlər ayırdıq, fermerləri, sahibkarları səfərbər etdik və dövlət dəstəyi verildi. Biz indi məhz o sahələr, o məhsullar üzrə özümləy təminat edirik. İnşaat materialları ilə də eyni yanaşma olmalıdır. Çünki Azərbaycanda kifayət qədər xammal da var artıq sənaye potensialımız da var. Həm özümüzü maksimum dərəcədə təminat etməliyik, həm də ixrac etməliyik. Burada alüminium, poladitökmə, metallurgiya sənayesinin inkişafı nəzərdə tutulur və inkişaf etdirilir. Burada da böyük potensial var. Dediym kimi, biz artıq özümüzü sement istehsalı ilə 100 faiz təminat etmişik.

Sənaye klasterlərinin yaradılması prosesinə gələcəkdə də davam etdirilməlidir. Mən texnoparklar barədə dəfələrlə danışmışam, təkrar etmək istəmirəm. Azərbaycanın gələcək inkişafı sənayenin inkişafı ilə bağlı olmalıdır. Onu da nəzərə almalıyıq ki, hazırda Azərbaycan dövlətinin kifayət qədər vəsaiti var və dövlət investisiyalarını da bizim üçün strateji əhəmiyyət daşıyan sənaye sahələrinə cəlb etməliyik. Azərbaycan Investisiya Şirkəti əlbəttə ki, bu işlərin böyük hissəsini öz üzərinə götürməlidir və bəzi xarici investitorları cəlb etməklə bu işlərdə daha da yaxşı nəticələrə nail olacağıq.

Keçən ay Ələtdə Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının birinci mərhələsinin birinci hissəsi - Bərə terminalı istifadəyə verilmişdir. Əminəm ki, ticarət limanı yaxın iki il ərzində tam şəkildə istifadəyə veriləcək. Beləliklə, Xəzər dənizində ən böyük beynəlxalq ticarət limanı yaradılacaq. Onun illik yükəmələməsi 25 milyon ton yük və bir milyon konteynerdir. Bu, Xəzərdə ən böyük liman olacaqdır və Xəzərdə yük daşımalarının həcmimin artırılması gözlənilir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi başa çatır. Liman hazırdır. Gəmiqayırma zavodu keçən ilin sentyabr ayında istifadəyə verilmişdir.

Bu yaxınlarda Həştərxanda keçirilən Xəzər Zirvəsində mən öz həmkarlarıma bu barədə məlumat verməmişəm və demişəm ki, onlar da bu imkanlardan istifadə edə bilərlər. Xaricdən gəmi almağa daha ehtiyac yoxdur. Bizim gəmiqayırma zavodumuz istənilən gəminə istehsal edə bilər. Burada biz Xəzər yarımadası arasında əlaqələndirmə işlərini daha da yüksək səviyyədə qurmağıq, o cümlədən limanlar arasında əlaqələndirmə məsələlərinə də böyük ehtiyac var.

(davamı 3-cü səhifədə)

Son illər ərzində aparılan islahatlar, irəli sürülmüş təşəbbüslər ölkəmizin dinamik inkişafını təmin etmişdir

(əvvəli 2-ci səhifədə)

Hava nəqliyyatı inkişaf edir. Yeni təyyarələr alınır və keçən rübdə bir önəmli hadisə də baş vermişdir. İlk dəfə olaraq "Azərbaycan Hava Yolları - AZAL" Nyu-Yorka birbaşa uçuşları təşkil etmişdir. Bu, böyük nailiyyətdir. Bu, bir keyfiyyət nişanıdır. Çünki Amerika şəhərlərinə uçuşları təşkil etmək üçün icazə almaq prosesi kifayət qədər mürəkkəbdir. Çox böyük standartlar tələb edilir. Həzrətə Bakı-Nyu-York reysi artıq həyata keçirilib. Bu da böyük nailiyyətdir. Ona görə ki, bizim vətəndaşlarımız və xarici qonaqlar birbaşa uçuşlar əldə edəçəklər. Eyni zamanda, bir daha demək istəyirəm ki, bu, artıq bizim hava yollarımızın yüksək səviyyəsini göstərir.

Gələcək il məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün Dövlət Neft Fondundan vəsait nəzərdə tutulur. Biz hər il təkcə tikinti işlərinə 300 milyon manat ayırırıq və minlərlə soydaşımız bu məbləğ hesabına yeni evlərə təmin edilir. Hər il dörd min, beş min ailə - yəni, ən azı 20 min nəfər yeni evlərə köçürülür. Əlbəttə, bu işlər davam etdiriləcəkdir.

Qeyd etdiyim kimi, sentyabrın 20-də "Cənub" qaz dəhlizinin təməlini qoyduq. Onun da böyük rəmzi mənası var. Biz təməlləşmə mərasimində başqa gündə də keçirə bilərdik. Sadəcə fikirləşdim ki, 20 il bundan əvvəl sentyabrın 20-də "Əsrin kontraktı" imzalanmışdır və bu, Azərbaycanın inkişafını müəyyən etmişdir. Çünki əgər o vaxt ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyətli yanaşması olmasaydı, o müdrik addım atılmasaydı bu gün Azərbaycan necə inkişaf edəçəkdi, - bu, böyük sualdır. - nəyin hesabına inkişaf edəçəkdi? "Əsrin kontraktı"nın imzalanması və onun uğurla icra edilməsi, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin tikintisi tarixi nailiyyətlərdir. Bu kontrakt biza imkan verir ki, iqtisadi və maliyyə imkanlarımız artıracaq. Mən hesab etdim ki, XXI əsrin layihəsi də "Cənub" qaz dəhlizidir və yaxşı olar ki, 20 il sonra məhz sentyabrın 20-də bu təməlləşmə mərasimini keçirək. Belə də oldu. Yüksək səviyyəli çoxsaylı qonaqların iştirakı ilə "Cənub" qaz dəhlizi layihəsinin təməli qoyuldu, tikintisi başlamışdır. Bu, böyük və tarixi hadisədir.

Bir daha demək istəyirəm ki, bu, növbəti onilliklər ərzində, ən azı yüz il ərzində Azərbaycana böyük xeyir gətirəcək bir layihədir. Bəlkə də bu gün o faydanın tam həcmi hələ ki, bizim üçün o qədər də aydın deyil. Çünki biz Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisinə başlayanda da əlbəttə, buna bir layihə kimi baxırıq.

Amma görün bu layihə nə qədər böyük dəyişikliklərə gətirib çıxarmışdır. Bizim beynəlxalq əməkdaşlığımız genişləndi, maliyyə imkanlarımız artdı.

Biz xarici ölkələrə investisiya qoymağa başlamışıq. Daxildə iqtisadi və enerji təhlükəsizliyimizi tam şəkildə təmin etmişik. Ona görə "Cənub" qaz dəhlizinin inşası zamanı və inşası nəticəsində hələ bəlkə də təsəvvür edə bilmədiyimiz məsələlər də ortaya çıxacaq ki, onların hamısı Azərbaycana xeyir gətirəcək. Çünki bizim qaz resurslarımız kifayət qədər böyükdür. Bu barədə hamı bilir, məlumatlar verilmişdir. Bu layihə bizə imkan verəcək ki, öz resurslarımızı dünya bazarlarına maksimum dərəcədə çıxaraq və əhatə dairəmiz də artacaq. Çünki hazırda bir neçə ölkə bizim tərəfdaşımızdır. Ancaq o ölkələrin sayı arta bilər. Yəni, bu layihə çox böyük imkanlar açır və əlbəttə ki, Azərbaycanı çox önəmli ölkə kimi bir daha təsdiqləyir.

Mən dəfələrlə demişəm ki, bizim təşəbbüslərimiz regional əməkdaşlığın dərinləşməsinə xidmət göstərir. Eyni zamanda, demişəm, Azərbaycan bu gün bölgədə ələ böyük rol oynayır ki, bizim maraqlarımızı nəzərə almadan heç bir təşəbbüs irəli sürülə bilməz. Bu layihə bizim önməmizi daha da artıracaq və Azərbaycanı güclənəcək, öz təsir imkanlarını genişləndirəcəkdir. Əlbəttə ki, bu layihənin icrası zamanı tərəfdaş ölkələrlə əlaqələndirmə işləri

yüksək səviyyədə aparılmalıdır. Mən artıq öz həmkarlarımla bu barədə danışmışam. Yəqin ki, gələcək aylarda bir əlaqələndirmə şurası, yaxud da, işçi qrupu yaradılmalıdır ki, bu məsələlər bütün ölkələrlə - tranzit və istehlakçı ölkələrlə müzakirə ediləsin. Bu layihənin icrası yüksək ekoloji standartlar əsasında təşkil ediləcəkdir.

Əlbəttə ki, beynəlxalq səviyyəli standartlar tətbiq ediləcək. Çünki biz ekoloji məsələlərə çox böyük diqqət göstəririk. Çirklənmiş ərazilərin təmizlənməsi, ağacların əkilməsi, məişət tullantılarının zavodunun tikintisi, içməli su, kanalizasiya layihələrinin icrası son illərdə vəziyyəti böyük dərəcədə müsbətə doğru dəyişmişdir. Xəzər dənizinə axıdılan çirkab sularının qarşısı indi yeni kanalizasiya layihələrinin icrası nəticəsində alınır. Çirkab suları təmizləyici qurğulara istiqamətləndirilir. İndi Bibiheybət zonasında böyük ekoloji layihə icra edilmişdir. Bura vaxtilə neftlə çirklənmiş qara bir ərazi idi. İndi orada idman şəhərciyi tikilib və birinci Avropa Oyunlarının bir hissəsi orada keçiriləcək. İndi ora abad bir ərazi olubdur. Həttə indi orada buruqlar da vardır və hasilat davam edir. İndi biz buruqların ətrafını da abadlaşdırırıq, abadlaşdıracağıq. Əlbəttə ki, hazırda böyük ekoloji layihəsi icra edilir. Böyükşor gölünün təmizlənməsi də tarixi nailiyyətdir. Çünki onilliklərlə o gölə çirkab suları, lay suları

axıdılırdı. Bu, şəhərimizin ortasında böyük bir ekoloji fəlakət idi. İndi gölün təmizlənməsi prosesi gedir. Birinci hissə gələcək ilin yayına hazır olacaqdır.

Yəni, ekoloji məsələlərinin həllinə daim diqqət göstəriləcəkdir. Çünki bu, həyatdır, bizim həyatımızdır, uşaqlarımızın həyatıdır, xalqımızın gələcəyidir. Biz təbiəti qorunmalıyıq və çalışmalıyıq ki, vaxtilə çirklənmiş ərazilərin hamısını təmizləyək.

Mən burada "Ağ Şəhər" layihəsini də qeyd edə bilərəm. "Ağ Şəhər" Qara şəhərin ərazisində yerləşir. Burada da çox böyük rəmzi məna var. Vaxtilə xaricdən gəlmiş iş adamları Azərbaycanda neft sənayesində işləmişlər, böyük qazanc, milyardlarla vəsait əldə etmişlər. Ancaq bizim üçün nə qoyub getmişlər? Qara şəhəri qoyub getmişlər. Bu ekoloji fəlakəti qoyub getmişlər. O xarici neft baronlarının qazandıqları pulların hansı hissəsi ekoloji məsələlərə xərclənib? Oraya heç bir vəsait qoyulmamışdır. Sadəcə olaraq qazanc dalınca Azərbaycana gəlmişlər, böyük pullar əldə etmişlər. Ancaq bizə nə qoyub getmişlər? Qara şəhəri.

İndi biz - müstəqil Azərbaycan bu ekoloji fəlakəti aradan götürürük. Bu da rəmzi xarakter daşıyır ki, Qara şəhər əvəzinə "Ağ Şəhər" olacaq. "Ağ Şəhər" nəinki Cənubi Qafqazda, yaxud da, bu böyük regionda, dünya miqyasında ən gözəl şəhərsalma layihələrinin birinə çevriləcəkdir. Artıq "Ağ Şəhər" in konturları görünür.

Bax, biz bu yolla başqa layihələri də icra etməliyik. Biz buraya da iş adamlarını cəlb etməliyik. Bilirəm ki, indi Azərbaycanda, Bakıda və digər yerlərdə ev tikintisinə böyük maraq var. Bu maraq bir ara bir az söngümüşdür. Ancaq iqtisadiyyatımız sürətlə artdığı üçün indi bu maraq yenə də çox böyükdür. Orada da bu işləri çox düzgün şəkildə təşkil etmək olar. Əgər hansısa iş adamı, bir şirkət ev tikmək istəyirsə, orada ekoloji tədbirlər də görülməlidir. Köçürülmələr də aparılmalıdır. İndi boş yer vermək ki, gəlin burada ev tikin, hesab edirik, bu dövr artıq arxada qalır. Kim ev tikmək istəyir şəhər, rayon icra hakimiyyətlərinə müraciət etsin. Bu qurumlar onlara ya yarasız vəziyyətdə olan keçmiş sənaye obyektlərinin, zavodların yerində, ya da ekoloji tədbirlərə ehtiyac olan yerlərdə yer versinlər ki, orada tiksinlər.

Biz bunu Bakıda etmişik. Vaxtilə yarasız vəziyyətdə olan sənaye sahələrində görün nələr yaratmışıq. Heydər Əliyev Mərkəzi Leytenant Şmidt adına zavodun ərazisində tikilibdir. O da bir ekoloji fəlakət idi. Mən oraya gəlib baxanda dəhşətə gəldim ki, bu şəraitdə istehsal necə təşkil etmək olar. Hər şey dağılmışdı. Amma

indi bəziləri hətta unudub ki, orada Leytenant Şmidt adına zavod olub. Yaxud da ki, indi Olimpiya şəhərciyinin yaradıldığı ərazi. Metronun "Koroğlu" stansiyası ilə üzvbüz bu ərazidə sifer kombinatı, lampa zavodu var idi. Onlar da havanı çirkləndirirdi. İndi burada gözəl Olimpiya şəhərciyi yaradılıb. Yəni, biz həm Bakıda, həm də bütün şəhər və rayonlarımızda bu yolla getməliyik.

İndi "Ağ Şəhər" bulvarı tikilir. Yəqin ki, bir neçə aydan sonra artıq ictimaiyyət üçün açıq olacaq. Beləliklə, Bibiheybət istiqamətindən, - Bayraq Meydanından o tərəfə də işlər davam etdirilir, - idman şəhərciyindən ta "Ağ Şəhər"ə, neftayırma zavoduna qədər təqribən 16 kilometr uzunluğunda gözəl bir gəzinti zolağı - bulvar olacaqdır.

Çıxışımın sonunda birinci Avropa Oyunlarına hazırlıqla bağlı bir-iki kəlmə demək istəyirəm. İşlər qrafik üzrə gedir. Bütün idman obyektləri təmir olunur, tikilir. Əlbəttə ki, burada nəqliyyat məsələlərinə çox böyük diqqət göstərilir. Bu işlər də uğurla gedir. Təhlükəsizlik məsələləri diqqət mərkəzindədir. Biz birinci Avropa Oyunlarını Yay Olimpiya Oyunları səviyyəsində keçirəcəyik. Əminəm ki, belə də olacaq.

Baxın, Bakıda nə qədər böyük, mötəbər idman yarışları, forumlar, Humanitar Forum, Sivilizasiyalararası Dialoq Forumu keçirilir. İndi Ümumdünya Gənclər Forumu keçiriləcəkdir. Davos Dünya İqtisadi Forumu Bakıda keçirilmişdir, yenə də keçiriləcəkdir. Yəni, Bakıda iqtisadi, humanitar, idman, siyasi forumlar keçirilir. Bu, təsadüfi deyil. Bu, ölkəmizin inamlı inkişafının təzahürüdür. 2012-ci ildə "Eurovision" mahnı müsabiqəsi böyük uğurla keçirilmişdir. İndiyə qədər xatırlayırık ki, Bakıda bəlkə də ən gözəl yarışma keçirilmişdir. Gələcək il birinci Avropa Oyunları, 2016-cı ildə Dünya Şahmat Olimpiadası Bakıda keçiriləcək. 2016-cı ildə "Formula 1" yarışması keçiriləcəkdir. Bu da dünya miqyasında, hətta futbol üzrə dünya çempionatından daha böyük maraq doğuran bir yarışdır. Bu da Bakıda keçiriləcək. 2017-ci ildə İslam Həmrəylik Oyunları keçiriləcəkdir. 2020-ci ildə futbol üzrə Avropa çempionatı keçiriləcəkdir - həm qrup, həm də dördüncü final yarışları. Cəmi dörd şəhərdə dördüncü final yarışları keçiriləcək - Bakı, Roma, Münxen, Sankt-Peterburq. Budur, Bakının səviyyəsi və budur, bizim gördüyümüz işlərin nəticəsi.

Əminəm ki, ilin sonuna qədər bütün vəzifələr uğurla icra ediləcək. 2014-cü ili uğurla başa vuracağıq, 2015-ci ili də uğurla başlayacağıq. Sağ olun.

Prezident sənaye məhəllələrinin yaradılması və fəaliyyətinin təşkili haqqında fərman imzalayıb

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sənaye məhəllələrinin yaradılması və fəaliyyətinin təşkili haqqında fərman imzalayıb.

Fərmanda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasəti iqtisadiyyatın hərtərəfli inkişafının təmin edilməsinə, o cümlədən yüksək texnologiyalar əsasında sənayenin dinamik inkişafını və şaxələndirilməsini nəzərdə tutur. Uğurla həyata keçirilən bu siyasətin nəticəsi olaraq son illərdə Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları çərçivəsində müxtəlif təyinatlı yüzlərlə sənaye müəssisəsi tikilib istifadəyə verilib, minlərlə yeni iş yeri yaradılıb. Ölkədə rəqabətədavamlı sənaye məhsulları istehsalını daha da artırmaq məqsədi ilə hazırda sənaye parklarının yaradılması istiqamətində iş aparılır.

Regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsində və yerli ehtiyatlarından səmərəli istifadə etməklə sənaye sahələrinin inkişaf etdirilməsində bir istiqamət də ölkənin ayrı-ayrı şəhərlərində sənaye məhəllələrinin yaradılmasıdır. Sənaye məhəllələri istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması, kooperasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi, kiçik və orta sahibkarlığın inkişaf

etdirilməsi və sair məsələlərin həlli baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Fərman müəyyən edilir ki, sənaye məhəlləsi - sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir; sənaye məhəllələrinin yaradılması haqqında qərarı İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin təklifi əsasında Azərbaycan Prezidenti qəbul edir; sənaye məhəllələrinin yaradılması və fəaliyyəti ilə bağlı müvafiq ərazilərin yararlı vəziyyətə gətirilməsi, xarici və daxili infrastrukturun (elektrik və istilik enerjisi, qaz, su, kanalizasiya, rabitə, nəqliyyat, yangından mühafizə obyektlərinin, inzibati və digər təyinatlı obyektlərin) qurulması və sənaye məhəllələrində sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəli təşkili ilə bağlı müvafiq tədbirləri İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi həyata keçirir; sənaye məhəllələrinin fəaliyyətinin təşkili və tənzimlənməsi "Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə həvalə edilir.

Nazirlər Kabineti İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi ilə birlikdə üç ay müddətində "Sənaye məhəllələri haqqında Nümunəvi Əsas-

nama"nın layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq edəcək.

İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi sənaye məhəllələrinin fəaliyyətinin təşkili, tənzimlənməsi və həyata keçirilməsi, məhəllələrin iştirakçılarının fəaliyyətinin dəstəklənməsi (məsləhət, treninq, peşə hazırlığı xidmətlərinin, güzəştli kreditlərin verilməsi və səmərəli fəaliyyət üçün digər xidmətlərin göstərilməsi), habelə məsləhətçilərin cəlb edilməsi ilə bağlı zəruri tədbirlər görülməsini təmin etməlidir.

Nazirlər Kabineti və İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinə tapşırıqla ki, bu fərmanın irəli gələn digər məsələləri həll etsinlər; bu fərmanın icrası ilə bağlı görülən işlər barədə ildə iki dəfə Azərbaycan Prezidentinə məlumat versinlər.

Azərbaycanda elektrik enerjisinin qiymətinin artırılması məsələsinə aydınlıq gətirildi

44 mindən çox vergiödəyicisi qanunvericiliyi pozub

2014-cü ilin yanvar-sentyabr ayı ərzində Azərbaycanda əhali ilə nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması, nəzarət-kassa aparatlarından istifadə, vergi orqanlarına uçota durmadan

fəaliyyət göstərən vergiödəyicilərinin aşkarlanması və s. kimi operativ nəzarətin əhatə funksiyalarına daxil olan məsələlər üzrə vergi orqanları tərəfindən keçirilmiş tədbirlər zamanı 44 073 vergiödəyicisində qanun-

vericiliyin pozulması faktları aşkar edilib.

Vergilər Nazirliyinin Analitik-informasiya şöbəsinə Trend-ə verilən məlumata görə, 24 190 vergiödəyicisi tərəfindən nağd hesablaşmaların aparılması qaydalarının pozulduğu, 7205 vergiödəyicisi tərəfindən qanunla nəzərdə tutulmayan valyutanın ödəniş vasitəsi kimi qəbul olunduğu, ticarət, iaşə və xidmət müəssisələrində qanunsuz olaraq alınıb-satıldığı və ya dəyişdirildiyi, 6727 vergiödəyicisinin xüsusi razılıq (lisensiya) tələb olunan fəaliyyət növ-ləri ilə belə razılıq (lisensiya) almadan məşğul olduğu müəyyən edilib.

Operativ nəzarət tədbirləri zamanı 3032 vergiödəyicisi tərəfindən 4183 nəfər fiziki şəxsin əmək müqaviləsi bağlamadan işə cəlb edildiyi, 2222 vergiödəyicisi tərəfindən fərlənmə nişanı olmadan avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşındığı, 697 vergiödəyicisində isə aksiz markaları ilə müvafiq qaydada markalanmamış 7274 ədəd mal olduğu aşkarlanıb.

ASK-nın İtaliyada nümayəndəliyi açılır

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyası (ASK) İtaliyada nümayəndəliyini açacaq.

Təşkilatın yaydığı məlumata görə, Azərbaycan Ticarət İnstitutunun prezidenti Manuela Traldi bundan sonra həm də Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyasının İtaliya Respublikasındakı rəsmi nümayəndəsi vəzifəsini icra edəcək. Manuela

Traldi İtaliyada sahibkarlar üçün təfəddürlərini axtarıb tapılmasında, xarici ölkələrdə investisiya imkanlarının araşdırılmasında yaxından iştirak edəcək, ASK-nın icra etdiyi proqram və layihələrin yerinə yetirilməsini təşkil edəcək, sahibkarlığın inkişafı ilə əlaqədar müvafiq təklif, hesabat və proqramların hazırlayacağı, İtaliyada fəaliyyət göstərən dövlət qurumları, ictimai birliklər,

bələdiyyələr, sahibkarlar və s. ilə biznes əlaqələrinin qurulması istiqamətində səmərəli iş aparacaqdır. Oktyabrın 9-da Bakıda keçiriləcək tədbir zamanı ASK-nın prezidenti Məmməd Musayev ilə Manuela Traldi birgə nümayəndəlik müqaviləsini imzalayacaqlar. Qeyd edək ki, indiyədək Konfederasiyanın Türkiyə, Almaniya, Ukrayna respublikalarında nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərirdi.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

BakFem

məhsul olaraq, dünya bazarında qətiyyətlə müvafiq mövqeləri qazanmaqdadır.

Fındıq özünün nadir tami və digər təbii xüsusiyyətlərinə görə qədim zamanlardan insanların, ilk növbədə fındığın ənənəvi yayıldığı coğrafi regionların əhalisinin qida rasionunda özünəməxsus yer tutur.

Azərbaycanda fındıq istehsal edən qabaqcıl müəssisə - "BakFem"

"BakFem" fındıq istehsalı üzrə Azərbaycanada mövcud olan ən iri müəssisələrdən biridir. İstehsal prosesi alman, italyan və türk texnologiyası və avadanlıqlarından istifadə etməklə fındığın tam emalını əhatə edir. İstifadə edilən texnologiyalar mövsüm ərzində 10 min tona qədər xammalın istehsal ediləsinə imkan verir.

Ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafı dövlətin iqtisadi siyasətinin başlıca hədəflərindəndir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm istiqamətlərindən biri də ölkədə sahibkarlığın inkişaf etdirilməsidir. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə ölkəmizdə son illər sahibkarlıq sektorunda davamlı islahatların həyata keçirilməsi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, eləcə də yüksək keyfiyyətli, rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalı və digər sahələrlə bağlı sistemli tədbirlərin miqyası daha da genişləndirilib.

Bu gün biz qürurla deyə bilərik ki, belə müəssisələrdən biri - «BakFem» MMC («BakFem») ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən və ən vacib məqsədlərdən biri iqtisadiyyatın qeyri-neft sahəsinin inkişafı olan sosial-iqtisadi siyasətin müsbət nəticələrinin əyani təzahürüdür.

(davamı gələn sayımızda)

Yeganə MƏMMƏDOVA,
Nailə CABBAROVA

Yüksək keyfiyyətli, rəqabətqabiliyyətli məhsulları ilə dünya bazarında yer alan müəssisə - "BakFem"

Tarixə nəzər

Dadlı və sağlam qida sayılan fındıq haqqında hazırda müasir Azərbaycanın şimal-qərb hissəsində yerləşən, Qafqaz Albaniyası kimi tanınan, paytaxtı Qəbələ olan qədim Azərbaycan dövlətinə (eramızdan əvvəl II-I əsrlər) aid tarixi sənədlərdə xeyli məlumat vardır. Uzun müddət, təxminən 3000 il ərzində Azərbaycan ərazisi qədim Çin, Hindistan, Qafqaz və Aralıq dənizi ölkələrindən olan tacirlər arasında mədəni və ticarət əlaqələri üçün mühüm sayılan Böyük İpək Yolu'nun bir hissəsi olub.

Məlumdur ki, fındıq Şirvanşahlar sülaləsi, xüsusən də Şah İsmayılın hakimiyyəti dövründə (XV əsr) Azərbaycandan ixrac edilmiş. Sonrakı dövrlərdə Azərbaycan tacirləri uzun müddət Rusiya bazarını fındıqla təmin ediblər. Sovet dövründə Zaqafqazda (Bakının 430 kilometrliyində) fındıq istehsalı üçün Qafqazda ən iri zavod inşa edilmiş və Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında fındıq tarlalarına malik ixtisaslaşmış "kolkoxlar" inkişaf etdirilib.

Hazırda Azərbaycanda vəziyyət sovet dövründəki ilə təxminən eynidir, belə ki, ölkədə fındıq istehsalı 1995-ci ildən 2010-cu ilədək olan dövrdə 1.500 tondan 50.000 tonadək artıb. Azərbaycanda fındıq istehsalının qısa müddətdə 70.000 tonadək artacağı gözlənilir.

Azərbaycan dünyada fındıq istehsalı və ixracı sahəsində Türkiyə, İtaliya və ABŞ-dən sonra 4-cü yerdədir. Azərbaycanda yetişdirilən "Ata-baba" fındıq növü öz qida keyfiyyətinə görə dünya bazarında özünəməxsus yer tutur.

Fındıq və onun faydaları.

Qida rasionunda

fındığın özünəməxsus yeri

Fındıq özünün nadir tami və digər təbii xüsusiyyətlərinə görə qədim zamanlardan insanların, ilk növbədə fındığın ənənəvi yayıldığı coğrafi regionların əhalisinin qida rasionunda özünəməxsus yer tutur.

Zülal, karbohidrat və yağlar, kalsium, kalium, natrium, maqnezium, sink və dəmir kimi kimyəvi elementlər, ürək-damar sağlamlığı üçün faydalı olan doymamış yağ turşularının (olein, stearin və palmitin) qliseridləri, insan orqanı

və insan orqanizmi üçün faydalı olan digər xüsusiyyətləri onun əhalinin bütün yaş təbəqələrinin qida rasionuna daxil edilməsinin zərurliyini təsdiq edir.

Yüksək bioloji dəyərə malik olan fındığın tərkibi E vitamini ilə zəngindir. Hər gün 25-30 qram fındıq yemək gündəlik E vitamini ehtiyacını 100 faiz ödəyir.

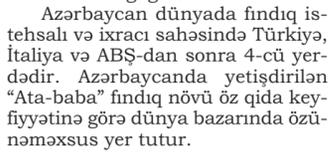
Azərbaycanda da bol yetişdirilən fındıq enerji qaynağıdır. Bədənə güc və enerji verir, soyuqda, ağciyər xəstəliklərində faydalıdır. Zehni, fiziki yorğunluğu aradan qaldırır. Bundan əlavə, bu dadlı meyvə xəstəliklərə qarşı, ürək ritminin tənzimləməyə kömək edir. Müntəzəm olaraq hər gün fındıq yemək infarkt riskini azaldır. Qanazlığına, sümüklərin inkişafına kömək edir.

Fındıq yaş və quru şəklində qəbul edilə bilər. Fındıq yağı böyrək daşlarını və qumunu düşürməyə yaradır. O həm də böyrək ağrılarında yaxşı təsir göstərir.

Fındıqdan istifadə qanda xolesterinin artmasının, qandamar xəstəliklərinin yaranmasının qarşısını da alır. Buna görə də fındıq uşaqların, cavabların, əsasən isə yaşlıların qidasının ayrılmaz bir hissəsinə təşkil etməlidir. Çox maraqlıdır ki, Amerika və Avropada fındıq yağı çox populyardır - onu hər evdə tapmaq mümkündür. Amerikalılar sendviçin və digər desertlərin hazırlanmasında fındıq yağından geniş istifadə edirlər.

Azərbaycanda fındıq yetişdirilməsi, istehsalı və onun dünya bazarında yeri

nizmi ü ç ü n faydalı olan digər elementlər və onların qarışıqları fındığın tərkibində geniş təmsil olunur. Fındıq əzələ, sümük, sinir və immun sistemlərinin möhkəmlənməsinə, reproduktiv imkanların inkişafına və ümumi həyat fəaliyyəti dərəcəsinin yüksəlməsinə çox müsbət təsir göstərir. Fındığın bu

Bölgələrdə armatur zavodları tikəcək

2013-cü ilin 23 aprel tarixində Respublika Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə yaradılmış "Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksi" QSC bölgələrdə poladdan məhsullar istehsal edən zavodlar və sexlər tikəcək.

Azərbaycanda qara metallurgiya sənayesinin ibtidai vəziyyətdə olduğunu, ölkəmizin hər il rəsmi statistikaya görə 1,3 mlrd. dollar polad və polad məhsullarına tələbatını nəzərə alaraq, "Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksi" QSC tərəfindən 2015-2018-ci illərdə Azərbaycanda aşağıdakı müəssisələrin qurulması nəzərdə tutulmuşdur:

- dənəvər istehsalı zavodu;
- dənəvərdən bərbaza reduksiya yolu ilə dəmir istehsalı zavodu;
- Polad istehsalı zavodu;
- Azərbaycan Respublikasının bölgələrində poladdan məhsullar istehsal edən (armatur, şveller, rels, borular, polad məftil və s.) zavod və sexlərinin qurulması.

Məlumat üçün bildirik ki, Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksinin sahələri dövlətə məxsusdur. Azərbaycan Polad İ-

stehsalı Kompleksi Azərbaycan Respublikasının ərazilərində olan dəmir filizinin hasilatından polad istehsalına qədər bütün mərhələləri əhatə edən polad istehsalı kompleksinin layihələndirilməsinə, tikintisinə və idarə olunmasına, bu sahədə yeni texnologiyaların tətbiqini, maddi-texniki bazanın müasirləşdirilməsinə və ondan səmərəli istifadəni, habelə bu sahənin inkişafı ilə bağlı digər işləri yerinə yetirən Qapalı Səhmdar Cəmiyyətidir. Dəmir filizi konsentratı istehsal edən "Daşkəsən Filizsəfləşdirmə" ASC Azərbaycan Polad İstehsalı Kompleksinin tərkibində fəaliyyət göstərir.

Qənnadı fabrikamız kakao tozu istehsal edəcək

Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən "Gəncə Qənnadı" ASC kakao tozu istehsalına başlayacaq

Belə ki, ASC-nin planlarından biri də yeni mövsümdə istehsal sahəsinin genişləndirilməsi və

yeni yarımfabrikat sexinin işə salınmasıdır. Yarımfabrikat sexində Nigeriyadan xammal şəklində gətiriləcək kakao paxlasından kakao tozu hazırlanacaq. Bu da nəticədə ölkədə kakaoya olan tələbatın qismən ödənilməsinə təkan verəcəkdir.

"Gəncə Qənnadı" ASC hazırda 400 ton məhsul istehsal edir. Daha çox yerli bazarı qənnadı məmulatları ilə təmin edən müəssisənin ixrac imkanları da məhdud deyil. Fabrik cari ildə Gürcüstan 20 ton qənnadı məhsulları göndərəcək.

Brokerlərin renkinqi açıqlanıb

2014-cü il Sentyabr ayı üzrə Bakı Fond Birjasında dövlət qiymətli kağızları və korporativ qiymətli kağızlar bazarında (repo əməliyyatlar istisna olaraq) göstərilmiş xidmətlərin həcminə görə brokerlərin renkinqi açıqlanıb.

Bakı Fond Birjasından daxil olmuş məlumatlara görə, "PSG-Broker" 90,3 milyon manatlıq əməliyyat həcmi ilə ren-

kinqə başçılıq edir. Onun ardınca 79,3 milyon manatlıq əməliyyat həcmi ilə "InvestAZ" şirkəti gəlir. Uzun müddətdir bazarın lideri olan "PAŞA Kapital" isə siyahıda üçüncü yeri geriləyib.

Qeyd edək ki, "PSG-Broker" və "InvestAZ"-in ödəniş məqsədilə Cənub Qaz Dəhlizi QSC-nin irihəcmli istiqraz emissiyası ilə əlaqədardır. Bu şirkətlər həmin emissiyaların anderyteri və brokeri olmuşdur.

2014-cü il Sentyabr ayı üzrə BFB-nin DQK və KQK bazarı sektorunda (repo əməliyyatlar istisna olaraq) göstərilmiş xidmətlərin həcminə görə brokerlərin renkinqi

Xidmətlərin həcminə görə cari yeri	Xidmətlərin həcminə görə əvvəlki yeri	Brokerlər	Əməliyyatların həcmi (AZN)
1	-	PSG-Broker	90 302 736,34
2	-	InvestAZ	79 308 416,00
3	1	Paşa Kapital	63 402 877,19
4	3	Texnika Kapital Menecment	27 055 522,39
5	8	UniCapital	11 986 353,94
6	4	Çelsi Kapital	5 325 562,16
7	-	"BoB Broker" MMC	4 998 418,57
8	5	ADB Broker	1 585 741,87
9	2	Brokdil-Az	1 073 055,40
10	7	Xalq Kapital	1 025 964,00

Qeyd: DQK - dövlət qiymətli kağızlar; KQK - korporativ qiymətli kağızlar

tərən bankların aktivləri 258,4 milyon manat artaraq 01 sentyabr 2014-cü il tarixinə 23 milyard 546,9 milyon manat təşkil etmişdir.

İlin əvvəlindən ötən 8 ay ərzində bankların aktivləri 3 milyard 161,8 milyon manat artmışdır. Ötən ilin eyni dövrü ilə

Bank sektorunda aktivlər 23,5 milyard manatı ötüb

Avqust ayında Azərbaycanada fəaliyyət göstərən bankların aktivləri 258,4 milyon manat artaraq 01 sentyabr 2014-cü il tarixinə 23 milyard 546,9 milyon manat təşkil etmişdir.

İlin əvvəlindən ötən 8 ay ərzində bankların aktivləri 3 milyard 161,8 milyon manat artmışdır. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə isə artım 4 milyard 628 milyon manat olmuşdur.

KREDİTLƏR ÖTƏN İLDƏKİNDƏN AZ ARTIB

Bankların aktivlərinin 16 milyard 806,8 milyon manatını kreditlər təşkil edir. İlin əvvəlindən kredit qoyuluşları 1 milyard 817 milyon manat artıb. Halbuki, ötən ilin 8 ayı ərzində kredit qoyuluşları 2,1 milyard manata yaxın artmışdı.

"Standard Kapital" lisenziyalar aldı

Standard Capital

03 oktyabr 2014-cü il tarixində Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən "Standard Kapital" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə broker və diler fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün 5 il müddətə yeni xüsusi razılıqlar (lisenziyalar) verilmişdir. Bu barədə Komitənin yaydığı məlumatda deyilir.

Beləliklə, hazırda qiymətli kağızlar bazarında 14 broker, 14 diler fəaliyyəti, 2 qiymətli kağız sahiblərinin reyestrinin aparılması, 3 depozitar, 1 fond birjası, 2 klirinq və aktivlərin idarə olunması fəaliyyəti üzrə 2 təşkilatın xüsusi razılıqları (lisenziyalar) qüvvədədir.

KOS üzrə kredit portfeli 100 milyonu ötüb

VTB (Azərbaycan) Bankının kiçik və orta sahibkarlıq üzrə kredit portfeli 100 milyon ABŞ dolları həddini aşıb. Bu barədə Bankın yaydığı məlumatda deyilir.

1 oktyabr 2014-cü il tarixinə əsasən, Bankın KOS üzrə kredit portfeli 101 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Bu isə KOS üzrə kredit portfelinin sürətli artması deməkdir. Belə ki, bu ilin əvvəlindən etibarən Bankın KOS üzrə kredit portfeli 2,4 dəfə və ya 138% artıb. 2013-cü ilin analoqi müddəti ilə müqayisədə, bu ilin 1 sentyabr tarixinə KOS üzrə kredit portfeli 3 dəfə və ya 197% artıb.

"VTB (Azərbaycan) Bankı bundan sonra kiçik və orta sahibkarlıq üzrə kredit portfelini daha da artırmaq niyyətindədir. Bankımız təkcə Bakıda deyil, həmçinin filial açmaqda planlaşdırduğumuz bütün regionlarda sahibkarlarla işi gücləndirməyi nəzərdə tutur", - deyərək VTB (Azərbaycan) Bankı Kiçik və Orta Biznes İdarəsinin rəisi Bəhruz Camalov qeyd edib.

В Астане проходит глобальный форум электронного правительства

В Астане начал работу Глобальный форум электронного правительства (Global e-Government Forum). На форуме, в котором принимают участие около 300 экспертов, ученых и государственных деятелей из 70 стран, Азербайджанскую Республику представляют делегация во главе с заместителем министра связи и высоких технологий Эльмиром Велизаде и посол нашей страны в Казахстане Закир Гашимов.

На форуме, посвященном теме «Умное управление для устойчивого развития: новые возможности сотрудничества в сетевом обществе» будут проведены сессии на темы «Тенденции и проблемы умного правительства», «Гарантия

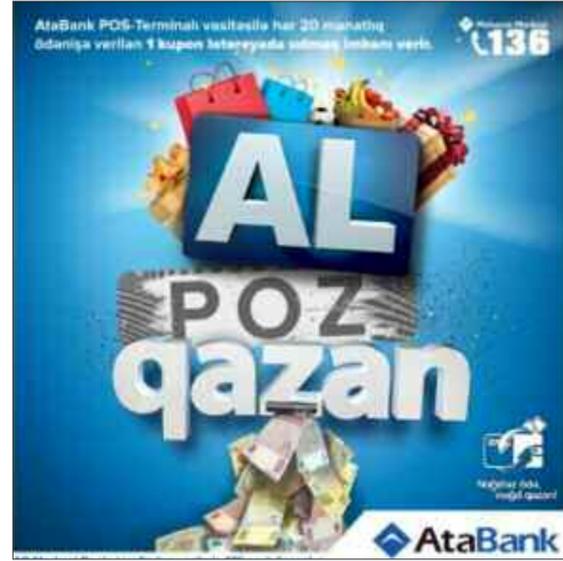
многоканального входа на государственные услуги», «Привлечение людей в государственное управление» и «Сокращение цифрового неравенства».

Приветствуя участников форума, премьер-министр Казахстана Карим Масимов отметил, что процесс развития информационных технологий имеет глубокое влия-

ние на общество, что эти технологии незаменимы для современного глобального общества и глобальной экономики.

На пленарном заседании форума выступили заместитель генерального секретаря ООН Ву Хунгбо, заместитель генерального секретаря Международного союза электронной связи Хоулин Чжао, министр инвестиций и развития Казахстана Асет Исакешев, заместитель министра государственного управления и безопасности Республики Корея Джунг Джанг Суб.

В первый день форума состоялась церемония премирования со стороны ООН стран, добившихся значимых достижений в развитии электронного правительства.

В рамках кампании «Купи, Сотри и Выиграй» денежные выигрыши составили 38 326 манатов

В ходе кампании по проведению мгновенной стимулирующей лотереи ОАО «АтаБанк» - «Купи, Сотри и Выиграй», стартовавшей 1 марта 2014 года, было предоставлено 22 986 лотерейных билетов, а денежные выигрыши участников лотереи составили 38 326 манатов.

В мгновенной лотереи могут принимать участие физические лица, осуществляющие безналичные операции посредством карт, эмиссионных любым действующим банком в Азербайджане, при использовании POS-терминалов, установленных ОАО «АтаБанк» на различных торговых, общественно-бытовых и обслуживающих объектах. Право участия в мгновенной стимулирующей лотереи получают владельцы карт, по которым сумма проведенных операций в течение календарного месяца составляет не менее 20 манат.

Для участия в компании

необходимо получить лотерейные купоны. Чтобы получить купоны мгновенной стимулирующей лотереи, пользователи платежных карт должны собрать все чеки об оплате через POS-терминалы ОАО «АтаБанк» в течение календарного месяца и представить их в любой филиал или отделение банка. Пользователь платежной карты за каждые предоставленные чеки на сумму 20 манатов получит один лотерейный купон. Отметим, что наряду с максимальным выигрышем на сумму 1000 манатов, имеется множество различных выигрышных сумм. Добавим, что целью проведения кампании является ускорение мероприятий по стимулированию безналичных расчетов в стране. На данный момент количество POS-терминалов ОАО «АтаБанк» достигает 17 000 единиц. Список POS-терминалов - <http://atabank.com/?sid=430>.

Ватерлоо для кредитора

Закону о защите прав заемщиков уже 100 дней, но большинство россиян о нем не знают

Минуту 100 дней со дня вступления в силу закона о потребительском кредитовании. О том, насколько он нужен, говорит хотя бы тот факт, что более половины претензий российских граждан к банкам связаны с потребительскими кредитами. Но пока о нем мало кто знает, его легче нарушать.

Могила исправит

Из статистики Банка России следует, что средняя долговая нагрузка на человека в России (включая детей и стариков) составляет 73 тысячи рублей. Но набирали себе столько кредитов явно не молодежь и пенсионеры, а взрослые люди в здравом уме и твердой памяти. Зачастую бывает так, что граждане просто соглашаются на уговоры банков, благо те используют всевозможные техники продаж. Согласившись на кредит или кредитную карточку, люди задают недостаточно много вопросов, чтобы выяснить, на что соглашаются.

Опрос, проведенный Национальной ассоциацией финансовых исследований (НАФИ), выявил, что 85 процентов россиян вообще не знают, какие организации в России занимаются защитой прав потребителей на рынке финансовых услуг. Этот показатель несколько улучшился по сравнению с 2012 годом: тогда он составлял 91 процент. Людей, знающих, куда обращаться в случае нарушения своих прав, оказалось в 2014-м всего 15 процентов...

О том, что существует закон, который защищает права граждан, решившихся обратиться в банк за кредитом, знают лишь 8 процентов россиян. Примечательно, что хуже

общественной организации Финпотребсоюз, на жалобы по выплатам потребкредитов приходится каждая вторая заявка (53 процента от всего объема). На втором месте — проблемы с банковскими картами (17 процентов). У каждого десятого обратившегося в Финпотребсоюз были сложности с банковским вкладом (10 процентов). На другие темы приходилось менее 3 процентов обращений.

Имеем право

Любопытно сравнение жалоб на банки с претензиями к небанковским структурам, занимающимся сродной деятельностью. По данным Финпотребсоюза, несмотря на то, что россияне доверяют банкам среди всех финансовых институтов больше всего, в 90 процентов случаев претензии предъявляются именно им. На долю страховых компаний и микрофинансовых организаций (МФО) приходится по 2 процента жалоб соответственно. Трудно сказать, связано ли это с большей добросовестностью МФО или с тем, что граждане просто не привыкли на них жаловаться, так как те не подлежат банковскому регулированию. Следует помнить, что действие закона распространяется не только на банки, но и на микрофинансовые организации.

Основная его особенность — введение понятия полной стоимости кредита (ПСК). Она высчитывается на год по специальной формуле. Полная стоимость кредита не может быть больше чем на треть превышать среднерыночное значение, которое рассчитывается Центральным банком ежеквартально на основании данных 100 крупнейших российских банков. Публиковать среднерыночные значения начнут не позднее 14 ноября текущего года.

всех информированы о законе москвичи: из них осведомлены о законе 3 процента, а лучше всех — питерцы и сибиряки (13 и 12 процентов соответственно).

Что у нас болит

По данным исследования портала «Банки.ру», самыми распространенными жалобами клиентов на банки являются некачественное консультирование, ненадлежащее информирование о тарифах, процентных ставках и штрафах. Также довольно часто жалуются на изменение тарифов и других условий кредита без уведомления заемщика, долгое рассмотрение жалоб, недобросовестную рекламу, потерю документов и многое другое.

Причем из 100 предъявленных претензий решением проблемы заканчиваются лишь 10. Это говорит о том, что в 90 процентов случаев либо жалобы вздорные и необоснованные, либо банки при их рассмотрении ограничиваются формальными отписками.

Из общего объема, по данным

Причем банки теперь обязаны указывать полную стоимость кредита в правом верхнем углу первой страницы договора. В законе даже оговорено, что площадь квадратной рамки, в которую вносится ПСК, должна составлять не менее 5 процентов площади первой страницы договора. Фактически в настоящее время информацию о ПСК опубликовали в том или ином виде 80 процентов российских банков.

Также закон исключает из договоров индивидуальные условия, напечатанные мелким шрифтом или вообще не прописанные в соглашении. Одновременно должны появиться стандартные формы договоров для всех банков, в которых одинаково будут прописаны все условия кредитования.

Заемщик сможет обдумывать предложение банка минимум пять дней. Это делается для того, чтобы защитить его от якобы «сверхвыгодных» предложений, требующих моментального принятия решения.

В конце концов, знания россиян о своих правах неизбежно расширятся. Вопрос, какой ценой. Известно, что лучший преподаватель финансовой грамотности — это коллектор.

С 10 по 12 октября в Баку пройдет 8-я Азербайджанская международная выставка «Карьера».

Организаторами выставки являются компания Itesa Caspian и Caspien Event Organisers (CEO).

В этом году на выставке свои вакансии в сферах банковского дела, нефти и газа, телекоммуникаций, финансов, юридических услуг, в пище-

вом и сельскохозяйственном секторе, водных ресурсов, энергетики, продаж и маркетинга представят компании - Azercell, Azersu, Azersun Holding, Bakcell, BP, Halliburton, JTI, Unibank, Операционный комитет первых Европейских Игр «Баку - 2015» и другие.

Второй год подряд в выставке «Карьера» примет участие организатор выставок и конференций - международная компания Itesa Caspian, которая приглашает на свой стенд N 1210 соискателей следующих вакансий: менеджер проекта, бухгалтер, веб-дизайнер, сотрудник call-центра.

На выставке у посетителей будет возможность получить бесплатные консультации по трудоустройству.

В следующем году туристический потенциал нашей страны будет представлен на 21 выставке

Министерство культуры и туризма ежегодно представляет Азербайджан на международных выставках туризма, которые проводятся в разных странах. Туристические компании и гостиницы, действующие в Азербайджане, также имеют возможность демонстрировать свою продукцию на площади, арендованной министерством.

В 2015 году планируется участие Азербайджана на международных выставках туризма, которые состоятся в 21 стране, в том числе Турции, США, Испании, Германии, России, Казахстане и других странах.

В Баку пройдет 8-я Азербайджанская международная выставка «Карьера»

В Калифорнии запретили пластиковые пакеты

Губернатор Калифорнии Джерри Браун подписал закон, запрещающий использование одноразовых пластиковых пакетов, сообщает во вторник, 30 сентября, Associated Press. Такой запрет впервые распространился на целый штат.

Согласно новому законодательству, со следующего года такие пакеты перестанут выдавать в продуктовых магазинах, а с 2016 года — в аптеках и

мини-маркетах. Продавцам разрешается брать от десяти центов за бумажные пакеты.

«Мы первые, кто запретили эти пакеты, но мы не будем последними», — отметил губернатор.

Национальная коалиция производителей пластиковых пакетов незамедлительно отреагировала, пообещав добиться проведения референдума об отмене закона, который вступит в силу

в июле 2015 года.

Закон предусматривает займы на сумму в два миллиона долларов для производителей данной продукции, чтобы они смогли переориентироваться на выпуск пригодных для повторного использования пакетов.

Запрет на использование полиэтиленовых пакетов принимался ранее в крупнейших городах Калифорнии: Сан-Франциско, Лос-Анджелесе, Сан-Хосе.

Производители задумались об отказе от выпуска новых ноутбуков с сенсорным экраном

Производители свернут создание ноутбуков с сенсорным дисплеем к четвертому кварталу 2014 года из-за слабого спроса на такие устройства. Об этом сообщает ресурс DigiTimes со ссылкой на источники среди поставщиков компонентов.

Причина в том, что пользователи активно заменяют ноутбуки смартфонами и планшетами. При этом с мобильными ПК они по-прежнему предпочитают работать с помощью мыши и клавиатуры, а использование сенсорного дисплея только увеличивает себестоимость и

розничную цену ноутбуков.

По данным источника, больше всего от слабого спроса на сенсорные ноутбуки страдают Intel и Microsoft, которые агрессивно рекламировали сенсорные функции дисплеев ноутбуков.

Производители оставят сенсорные дисплеи в устройствах 2 в 1 (планшет с клавиатурой), но перестанут внедрять их в ультрабуки, игровые и массовые ноутбуки. Ситуация может измениться с анонсом Windows 9 в 2015 году, которая может потребовать новаций в программном и аппаратном обеспечении, стимулирует спрос на новые устройства.

Ранее «Лента.ру» сообщала, что на выставке IFA-2014 в Берлине Acer и Lenovo, а также компания HP в России объявили о создании новых моделей ноутбуков с сенсорными экранами. Учитывая, что производители обычно соблюдают годовой цикл обновления, а выход Windows 9 ожидается весной 2015 года, возможно перерыв в создании новых ноутбуков с сенсорными панелями пользователи и не заметят.

Марк Цукерберг заработал больше Билла Гейтса

Основатель крупнейшей социальной сети Facebook Марк Цукерберг стал третьим в списке Forbes самых богатых ИТ-бизнесменов, но заработал за год больше основателя Microsoft Билла Гейтса, возглавившего список. Об этом сообщает ресурс forbes.com.

В прошлом рейтинге Цукерберг был лишь шестым по размеру состояния среди американских ИТ-бизнесменов, но за последний год он заработал больше других участников перечня самых богатых американцев: его состояние увеличилось с 15 до 34 миллиардов. Сейчас он на 11-м месте.

Топ-10 богатейших ИТ-бизнесменов остался неизменным: первое место занимает Билл Гейтс, который одновременно является самым состоятельным гражданином США. Сооснователь Oracle Ларри Эллисон — третий в общем списке и второй среди ИТ-бизнесме-

нов. По сравнению с прошлогодними данными Forbes, состояние обоих топ-менеджеров увеличилось на 9 миллиардов долларов — до 81 и 50 миллиардов долларов соответственно. Капитал основателя Amazon Джеффа Безоса оценивается в 30,3 миллиарда долларов, что на 3,3 миллиарда доллара больше, чем в 2013 году. Он занял шестое место в рейтинге богатейших ИТ-бизнесменов в списке Forbes и 32-е место в списке самых состоятельных американцев.

Среди 52 миллиардеров, зарабатывающих в сфере технологий, только у троих состояние снизилось: по итогам года основатель eBay Пьер Омидьяр и сооснователь LinkedIn Рейд Хоффман потеряли по 300 миллионов долларов. Капитал гендиректора Groupm Эрик Лефкофски снизился на 200 миллионов до 1,5 миллиарда долларов.

Лондон стал самым привлекательным городом для иммигрантов, ищущих работу. Об этом пишет The Financial Times. Согласно опросам, британская столица значительно опередила Нью-Йорк, Париж, Сидней и Мадрид.

Исследователи из Boston Consulting Group и The Network опросили более 200 тысяч человек в 189 странах мира. В качестве места назначения большинство потенциальных эмигрантов называет США, на втором месте — Великобритания, на третьем — Канада. При этом 16 процентов хотят уехать в Лондон, 12,2 процента — в Нью-Йорк, а 8,9 процента — в Париж. Согласно опросу, наиболее мобильными оказались технические специалисты, а наименее — работники социальной сферы.

Причем выяснилось, что даже в самых благополучных странах люди мечтают об эмиграции: во Франции и

Лондон стал самым привлекательным городом для мигрантов

Нидерландах более 90 процентов хотят работать за границей, в Швейцарии — 75 процентов, а в Великобритании, столица которой оказалась столь привлекательной для мигрантов, — 44 процента.

При этом премьер-ми-

нистр Соединенного Королевства Дэвид Кэмерон выступает резко против свободы передвижения внутри Евросоюза и пообещал в случае победы на выборах 2015 года бороться с мигрантами из ЕС. В частности, он предлагает сократить

выплаты безработным мигрантам, недавно приехавшим в страну, а также отказать им в ряде пособий, полагающихся гражданам Великобритании. Речь в первую очередь идет о беднейших странах Евросоюза, таких как Румыния и Болгария.

Аэропорты Казахстана до 2020 г. приведут в соответствие со стандартами ICAO

Все аэропорты Казахстана приведут в соответствие со стандартами Международной организации гражданской авиации (ИКАО) до 2020 года, сообщил директор департамента развития транзита и транспортной логистики министерства по инвестициям и развитию Казахстана Даурен Сабитов на заседании круглого стола по развитию транспортной отрасли.

"У нас особое внимание уделяется развитию инфраструктуры аэропортов гражданской авиации. Одной из основных задач является устранение замеча-

ний ICAO и выполнение требования по повышению уровня безопасности гражданских полетов. До 2020 года мы планируем, что все 18 аэропортов Казахстана будут соответствовать стандартам ICAO", - сказал Сабитов.

В настоящее время, по его словам, в морском порту Актау ведутся работы по расширению мощности морской гавани, а именно ведется строительство трех сухогрузных терминалов, среди которых один зерновой и два универсальных.

"В результате мощность порта планируется увеличить на 2,5 миллиона тонн", - сказал Сабитов.

Экономика Китая обгонит американскую в 2014 году

По итогам 2014 года ВВП Китая по паритету покупательной способности (ППС) обгонит ВВП США. Соответствующая информация содержится в материалах Международного валютного фонда (МВФ).

ВВП Китая в этом году составит 17,63 триллиона долларов против 17,42 триллиона у Соединенных Штатов, прогнозируют в МВФ. В 2015-м ВВП КНР достигнет 19,23 триллиона, США — 18,29 триллиона.

При этом по объему ВВП в текущих ценах лидером останутся Соединенные Штаты. Ожидается, что в 2014 году этот показатель достигнет 17,42 триллиона долларов в США и 10,36 триллиона — в Китае. Прогноз на 2015 год: 18,29 и 11,29 триллиона соответственно.

Российский ВВП по ППС ожидается

на уровне 3,56 триллиона долларов в 2014 году и 3,64 триллиона в 2015-м. В текущих ценах — 2,06 и 2,09 триллиона соответственно.

Паритет покупательской способности используется для корректного сравнения экономических показателей в разных странах. По данным Росстата, в 2013 году ППС доллара составил 19,3 рубля. То есть потребитель в США может купить на один доллар такой же набор товаров, как и потребитель в России на 19,3 рубля.

Mobil operatorların bazar payında dəyişiklik olub

ESOMAR Avropa Rəy və Marketing Araşdırması Cəmiyyətinin üzvü Business Insight şirkəti "Paytaxt sakinlərinin yaşayış tərzini" adlı sorğu keçirib.

Sorğuda yaşı 20-dən çox olan 803 respondent iştirak edib. Şirkət Mobil rabitə sahəsində 2011 və 2014-cü illərin nəticələrini müqayisə edib. Nəticə etibarilə bir neçə ölkə operatorunun abunəçi tərəfindən telefona sahiblik tendensiyası olduğu kimi qalır. Eyni zamanda, 3 il ərzində Azerell-in payı 66,7%-dən 52,6%-ə qədər, Bakcell-in 62,7%-dən 50,9%-ə qədər azalıb, Azerfon-un (NarMobile) payı isə 14,9%-dən 18,6%-ə qədər artıb. Eyni zamanda, operatorların xidmət və qiymətlərindən müştərilərin məmnunluğu da ölçülüb. Məlumatla görə, Azercell müştərilərinin məmnuniyyəti 29,4%-dən 41,1%-ə qədər artıb, Bakcell müştərilərinin məmnuniyyəti 44,2%-dən 35,6%-ə qədər, Azerfon müştərilərinin isə 17,3%-dən 11,1%-ə qədər azalıb.

NOKIANIN YERİ HƏLƏ DƏ BOŞDUR

Şirkət həmçinin müxtəlif mobil telefonların populyarlığını da ölçüb. Üç il ərzində mövqelərini itirməsinə baxmayaraq (qlobal şəkildə), Nokia hələ də Azərbaycan bazarının lideri olaraq qalmaqdadır. Nokia-nın payı 77,3-dən 46,6%-ə qədər azalıb, Samsung-un payı 18-dən 38,1%-ə qədər iPhone-un isə 1,3-dən 6,8%-ə qədər artıb. Kanadalı BlackBerry şirkəti 2,5% payını saxlamışdır.

Kredit kartı satışı azalıb

Azərbaycan banklarının kredit kartları satışı azalıb. Mərkəzi Banka istinadən xəbər veririk ki, 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində banklar tərəfindən əhaliyə 239 min ədəd kredit kartı satılmışdır. Halbuki, ötən ilin eyni dövründə kredit kartlarının sayı 312 min ədəd artmışdı. Yəni, bu il satış 73 min az olub.

Sentyabr ayının 1-nə olan məlumata görə, dövriyyədə olan kredit kartlarının sayı 1 milyon 181 min ədədə çatıb.

Bakı Fond Birjası investor olur

BFB depozit portfelini diversifikasiya edir. Bakı Fond Birjası QSC (BFB) kapital bazarları alətləri vasitəsilə daxili maliyyə aktivlərinin diversifikasiyası qərarına gəlmişdir. Belə ki, BFB ilk dəfə olaraq likvidliyi market-meyker tərəfindən təmin edilmiş, yerli korporativ istiqrazlara sərmayə yatırmışdır. Bu barədə Birjadan bildirilib.

Bu məqsədlə müvafiq peşəkar xidmətlərin alınması üzrə "Paşa Kapital" MMC və "Invest-AZ" MMC ilə broker müqavilələri bağlanmışdır. Birja hansı şirkətlərin, hansı həcmdə istiqrazları aldığı barədə məlumat verməyib.

Məlumat üçün bildiririk ki, yerli istiqraz bazarında bank depozitlərinə nəzərən effektiv gəlirlilik və müddət daxil olmaqla ümumilikdə daha əlverişli şərtlər artıq formalaşmışdır. Eyni zamanda, BFB-də ticarət olunun əksər korporativ istiqrazların artıq bazar qiymətinin formalaşması, o cümlədən bazarda market-meyker institutlarının mövcudluğu yəqin vaxt ərzində likvidliyinə təminat verir.

Qeyd edək ki, BFB kapital bazarının yaratdığı bir çox üstün imkanlardan istifadə edərək maliyyə aktivlərinin effektiv yerləşdirilməsi istiqamətində öz investisiya siyasətini davam etdirməyi planlaşdırır.

İnşaat kredit istəmir

Azərbaycanda inşaat sektorunun kreditləşməsi əvvəlki tempi ilə artmır. Mərkəzi Bankın məlumatına görə, 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində banklar tərəfindən "İnşaat və əmlak"a verilən kreditlər cəmi 1,8 milyon manat artıb. Belə ki, ötən ilin sonunda inşaat sektoruna verilmiş kreditlər 2 milyard 362,6 milyon manat təşkil edirdisə, bu ilin avqust ayının sonuna bu rəqəm 2 milyard 364,4 milyon manat olub. Bir nüans qeyd edək ki, inşaatda ayrılmış kreditlər bu ilin yanvarında birdən 365,3 milyon manat azalaraq 1 milyard 997,3 milyon ma-

nata düşmüşdü. Yenidən fevral ayından başlayaraq inşaat verilən kreditlər artmağa başlayıb. Yanvar xaric, fevral-avqustda inşaatda ayrılan kreditlər 367,1 milyon manat artıb. Elə bu artım da yanvardakı azalmayı bağlayıb.

Müqayisə üçün qeyd edək ki, 2013-cü ilin 8 ayı ərzində inşaat sektoruna verilən kreditlər 969,1 milyon manat artmışdı. Bu da dinamikanın aşağı düşməsi deməkdir. Həmin vaxt "İnşaat və əmlak"a verilən kreditlərin cəmi kredit qoyuluşlarında xüsusi çəkisi 15,5% təşkil edirdi. Hazırda isə bu göstərici 13,7%-dir.

8 bank zərər etməkdə davam edib

2014-cü ilin sentyabr ayının 1-nə olan məlumata görə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 44 bankdan 36-sı mənfəətlə, 8-i zərərlə işləyib. Müqayisə üçün bildirik ki, bu ilin aprelində 11, mayında 10 bank, iyununda və avqustunda isə 8 bank zərərlə işləyirdi.

BANKLARIN MƏNFƏƏTİ 340 MİLYON MANATI ÖTÜB

Mərkəzi Bankın məlumatına görə, 2014-cü ilin yanvar-avqust ayları ərzində mənfəətlə işləyən banklar üzrə bank sisteminin cəmi xalis mənfəəti 340,05 milyon manat, zərərlə işləyən banklar üzrə bank sektorunun xalis zərəri isə 42,44 milyon manat təşkil edib. Nəticədə, bank sisteminin yekun xalis mənfəəti 297,61 milyon manat təşkil edib, bu da 2013-cü ilin avqustu ilə müqayisədə

72,64 milyon manat və ya təxminən 32,3% çoxdur.

Bank sisteminin zərərlə işləyən banklar üzrə zərəri ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə 3,2 dəfə çoxdur. Belə ki, ötən ilin avqustunda zərərlə işləyən banklar üzrə zərər 13,15 milyon manat təşkil edirdi. Qeyd edək ki, zərər ilə işləyən banklardan 5-nin Xalq Bank, Dekabank, NBC Bank,

Günay Bank, Bank Melli İran, Pakistan Milli Bankı Bakı Filialı və Bank Standard olduğu bildirilir.

İLLİK ƏSASDA ARTIR

Mənfəətlə işləyən banklar üzrə bank sisteminin cəmi mənfəəti ötən ilin avqust ayı ilə müqayisədə 101,93 milyon manat və ya 42,8% çoxdur. Mənfəətlə işləyən hər bir bank

orta hesabla 9,4 milyon manat xalis mənfəət əldə edib.

BANKLARIN CƏMİ GƏLİRLƏRİ 1,8 MİLYARDA YAXIN OLUB

2014-cü ilin yanvar-avqust aylarında bankların cəmi gəlirləri 1,8 milyard 768,6 milyon manat, o cümlədən faiz gəlirləri 1,1 milyard 472 milyon manat, qeyri-faiz gəlirləri 296,6 milyon manat təşkil edib. Banklar bu ilin 8 ayı ərzində aktivlər üzrə xüsusi ehtiyatlara 248,40 milyon manat ayırıblar. Bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 dəfə çoxdur. Bankların 8 aylıq vergi ödənilməyə xalis mənfəəti 327,41 milyon manat təşkil edib.

Azərbaycanda axırıncı dəfə 18 bank zərərlə 2010-cü ilin avqustunda fəaliyyət göstərmişdi. 2013-cü ilin yayında

isə zərərlə işləyən bankların sayı 3-ə qədər azalmışdı. Bu ilin əvvəlindən isə zərərlə işləyən bankların sayı yenidən artmağa başlayaraq aprelə 11-ə çatmışdı.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın bank sistemi 2011-ci il 158,99 milyon manat zərərlə, 2012-ci il 130,01 milyon manat, 2013-cü il isə 267,57 milyon manat mənfəətlə başa vurmuşdur.

KONSERVATİV EHTİYATLANMA İLƏ BAĞLIDIR

Azərbaycanın Mərkəzi Bankı bildirir ki, zərərlə işləyən bankların sayının artması bankların aktivlər üzrə daha konservativ ehtiyatlanma siyasəti tətbiq etməsi ilə bağlıdır. Bu, bankların maliyyə dayanıqlığına, onların fəaliyyətinə hər hansı risk və ya təhlükə yaratmır.

Mənfəəti 134% artıb

Birinci yarımilin göstəricilərinə əsasən, "A-Qrup Sığorta" Şirkəti əmanəti olaraq yüksək maliyyə göstəriciləri əldə etmişdir.

Şirkətdən verilən məlumata görə, 2013-cü ilin birinci yarımilinə nisbətə 2014-cü ilin birinci yarımilində "A-Qrup Sığorta" Şirkətinin mənfəəti 134% artaraq 644 min 797 manat təşkil edib. Bundan əlavə, şirkətin mənfəət göstəriciləri 2014-cü il üçün təsdiq olunmuş büdcədən 3,5 dəfə çoxdur.

Şirkət fərdi tibbi sığorta mükafatını keçən ilin birinci yarımilinə nisbətə 11% artı-

raraq 3 milyon 286 min 226 manata çatdırıb.

"Həmişə olduğu kimi, artım ümumi sığorta növləri üzrə müşahidə olunur. 2014-cü ilin 6 ayı ərzində əmlakın könlüllü sığortası üzrə mükafat həcmi 2013-cü ilin analoji dövrünün göstəricisini üstələyir",- şirkə-

tin məlumatında deyilir.

Artıq 5 ildir "A-Qrup Sığorta" Şirkətinin beynəlxalq maliyyə fəaliyyətinin auditini dünyada beşinci olan beynəlxalq audit şirkəti BDO keçirir.

"A-Qrup Sığorta" Şirkəti 1995-ci ildə təsis edilmişdir. Hal-hazırda şirkət 14 könlüllü sığorta növü üzrə xidmət göstərir. İlin əvvəlində şirkət növbəti dəfə ISO 9001 beynəlxalq keyfiyyət standartına cavab verdiyini təsdiq etmişdir. "A-Qrup" Korporativ idarəetmə layihəsinin mükəmməlləşdirilməsi üzrə ikinci pilot proqramı çərçivəsində Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası tərəfindən seçilmiş yeganə sığorta şirkətidir.

Azərbaycanda VIP vertolyotlar istismara verilib

Azərbaycanın "Silkway Helicopter Services" şirkəti yeni alınmış "AW139 VIP" tipli vertolyotların istismarına başlamışdır. Bu vertolyot yüksək rahatlığa malik olan, VIP sərnəşinlərinə xidmət üçün nəzərdə tutulub.

AW139 VIP öz sinifində ən böyük və geniş sərnəşin kabinəsinə malik olan, sərnəşinlərə rahat uçuş yerinə yetirilməsinə qadirdir. AW-139 helikopteri İtaliyanın "AGUSTA WESTLAND" şirkətinin məhsuludur.

Baytarlıq Xidməti: Rusiyada aşkar olunan "quş qripi" Azərbaycan üçün təhlükə törətmir

Bir neçə gün əvvəl Rusiyada aşkar olunan "quş qripi" Azərbaycan üçün təhlükə törətmir. Bu barədə Trend-ə Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Xidmətinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Yolçu Xanvəli bildirib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda quşların mövsümi miqrasiyası ərəfəsində "quş qripi" virusunun aşkar olunması üçün monitorinq keçirilməsi barədə qərar qəbul

edilib. Y.Xanvəli deyib ki, Azərbaycan quş etni Rusiyadan deyil, Türkiyə, ABŞ və Braziliya kimi ölkələrdən idxal edir ki, bu da həmin xəstəliyin yayılma mümkünlüyünü azaldır: "Bu gün Azərbaycanda "quş qripi" ilə bağlı vəziyyət sabitdir və Baytarlıq Xidmətinin tam nəzarəti altındadır".

Bir müddət əvvəl Rusiya KİV xəbər vermişdi ki, son 4 il ərzində ilk dəfə Rusiyada "quş qripi" aşkar olunub. Xəstə

quşlar Altay diyarının Dolqovo kəndi və Novixinsk rayonundakı şəxsi həyətlərdə aşkar edilib.

H5N1 virusu insan üçün təhlükəlidir, insanda ona qarşı immunitet yoxdur. "Quş qripi"ndən ölüm halları 60 faiz təşkil edir. 2003-cü ildə dünyanın 15 ölkəsində insanların "quş qripi"yə yoluxması ilə bağlı 640-dan artıq hal laboratoriyalarda təsdiqlənib, 380-dən çox insan bu virusdan ölüb.

"Alp" üslubunda dəbdəbəli otel açılır

"Şahdağ" Qış-Yay Turizm Kompleksi layihəsi çərçivəsində daha bir otel istifadəyə verilməkdədir. Qusar-Ləzə Yolunun 29-cu kilometrində yerləşən "Park Chalet Şahdağ" oteli 2014-cü ilin dekabr ayında açılacaqdır.

"Park Chalet Şahdağ" oteli 164 geniş, dağlara açılan gözəl mənzərəli lüks otaqları ilə seçilir. Şahdağ Dağlıq Kurortunda yerləşən "Park Chalet Şahdağ" "Alp" üslubunda dəbdəbəli oteldir. "Park Chalet Şahdağ" otelinin ele-

qant qonaq otaqları möhtəşəm dağ mənzərəsi ilə vurğulanmış sadə və bir o qədər də lüks dizayn ilə tərtib olunmuşdur. Ənənəvi əşyalar sırasına xüsusi diqqət edilmiş xalçalar, əhənglə yuyulmuş palıd panellər və geniş həcmli iş masası daxildir. Standart otaqlar 300 ölçülü döşək ağırları ilə örtülmüş geniş və ikili çarpayılardan ibarətdir. Geniş marmar vanna otaqlarına ayrı tualetlər, duş kabineti və vanna, digər əlavə hamam ərazisi və hamam ləvazimatları daxildir. Bütün otaqlar ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuşdur.

"Park Chalet Şahdağ" oteli qonaqlarına Şahdağ Dağlıq Kurortunun lift bazasına birbaşa giriş təmin edir.

"Park Chalet Şahdağ" otelində tam təchizatlı fitnes və spa mərkəzi, elegant bar və restoranlar da fəaliyyət göstərəcəkdir. Otelə səhər, nahar və şam yeməyi təklif edən "Aspen" Restoranı və "Mocca Cafe and Pastry" kafesi və 130 nəfərədək qonağı qəbul etmək iqtidarında olan

"Samur" Konfrans Zalı işləyəcəkdir.

"Park Chalet Şahdağ" otelini "ABSHERON Hotel Group" idarə edəcəkdir. Bu şirkət "Pik Palac" otelini də idarə edir. Həmçinin, hazırda şirkətin Bakı Ağ Şəhərdə yerləşəcək 818 nömrəlik nəhəng "BOULEVARD" oteli və Milli Park yaxınlığında "İnturist Otel"i də tikilir. "BOULEVARD" oteli 2015-ci ilin iyununda, "İnturist Otel" isə may ayında istifadəyə verilməkdədir.

Qeyd edək ki, buzlaqlı uca dağlar, geniş meşələr, mənzərəli dağ gölləri və şalabələr, zəngin flora və faunanın modern infrastrukturla vəhdəti şahdağı mükəmməl istirahət məkanına çevirir. 2500 metr yüksəklikdə yerləşən və ən yüksək standartlara cavab verən Şahdağ Turizm Kompleksi il boyu əyləncədən, müasir və dəbdəbəli otellərdən, zəngin mədəni irsdən zövq almaq imkanını təklif edir. Artıq "Şahdağ" turizm kompleksində "Zirvə" oteli, "Pik Palac" oteli, "Şahdağ" oteli və "Qaya" evləri fəaliyyət göstərir.

Konniçiva Yaponiya

(Əvvəli ötan sayımızda)

İstehsalın strukturunda aparılan dəyişikliklər də yapon iqtisadiyyatının yüksəlişinə müsbət təsir göstərdi. Eyni müəssisədə ayrı-ayrı istehsalat növlərini birləşdirən nəhəng kombinatların rolu artdı, bu isə sənaye və xammal tullantılarından istifadə etməyə imkan verdi (Yaponiyada faydalı qazıntıları azdır). Dünya sənaye istehsalının təxminən 12 faizi Yaponiyanın payına düşür. Çox nəhəng müəssisələrlə yanaşı, çoxsaylı kiçik (xüsusən, toxuculuq və yeyinti sənayelərində) müəssisələr də fəaliyyət göstərir. Metallurjiya, maşınqayırma, kimya, yüngül (xüsusən toxuculuq) və meşə emalı sənayeləri yüksək inkişaf edib.

Gəmiqayırma, radioelektron sənayesi və optik texnika məhsulları istehsalına, polad əridilməsinə, elektrik enerjisi hasilatına, neft emalına, sement, plastik kütlələr və sintetik liflər istehsalına görə Yaponiya dünyada ilk yerlərdən birini tutur.

Ənənəvi çini qablar, oyuncuqlar, bədii məmulatlar istehsalına ciddi əhəmiyyət verilir. Kənd təsərrüfatı üç sahə – çəltik əkinini, meyvə-tərəvəzçilik və heyvandarlıq (iribuynuzlu mal-qara, donuzçuluq, quşçuluq) üzrə ixtisaslaşdırılıb. İpəkçilik inkişaf edib. Balıq tutulmasına və dəniz məhsullarının əldə edilməsinə görə Yaponiya dünyada ilk yerdə dayanan ölkələr sırasındadır. Xarici turizm inkişaf edib. Maşınlar və avadanlıq, radioelektron sənaye məhsulları, metallar, kimya məhsulları, toxuculuq malları ixrac olunur.

Bütün bunlar əslində Yaponiya haqqında statistik, rəsmi, bəlkə də bir qədər quru məlumatlardır.

Yaponiya – dünya içində başqa bir dünya...

Yaponiya başqa bir dünyadır. Hələ Bakıda olarkən dostlarımdan biri demişdi ki, Yaponiyada tamamilə fərqli dünya ilə qarşılaşacaqsan. Düzü onun sözlərini elə də ciddi qəbul etməmişdim.

Ancaq Yaponiyada olarkən dərk etdim ki, doğrudan da, bu dünyada mübaləğsiz-filansız başqa bir dünya var. Əgər bu möcüzəli ölkəni görmək istəyirsinizsə, mütləq Yaponiyaya səfər edin. Dünyanın ən ağıllı insanları olan sadə yaponların yaratdıqları

qüdrətli dövlətdir. Bu nəhənglik bütün sahələrdə, hər addımda hiss olunur. Yapon insanlarının xarakteri isə Yaponiya nəhəngliyinə böyük töhfələr verir. Ölkədə olduğum müddətdə müşahidələrimdən bu nəticəyə gəlirəm. Bəlkə də fikirlərim sizə bir qədər qəribə təsir bağışlaya bilər. Ancaq uzaq Yaponiyanın qadınları ilə Azərbaycan qadınları arasında bənzərlik ilk olaraq bu sərtlərin müəllifini də təəccübləndirdi. Yaponiya səfərimdə isə bu ağıllı və qüdrətli xalqın xanımları ilə də yaxından tanışlıq imkanını qazandım.

Dünya şöhrətli «Toyoto»nun «dünyaya gəlmə» prosesini öz gözəlrimizlə görürük

Təsədüfi deyil ki, Naqoya şəhərində olarkən üç saatdan artıq bir müddətdə dünya şöhrətli «Toyoto» zavodunda olduq. Demək olar ki, ən kiçik hissədən başlayaraq bütün bir avtomobil yaradılana, qurulana qədər bütün proseslərlə tanış oluruq. Deyim ki, bu nəhəng zavoda hər gün dünyanın müxtəlif ölkələrindən çoxlu sayda insanlar gəlir, tanış olur, «Toyoto»nun «dünyaya gəlmə» prosesini öz gözələri ilə görürlər.

Bizim görüşlərimiz isə yüksək səviyyədə həyata keçirildiyinə görə, qabaqcadan zavod əhbərləri ilə görüşümüz də nəzərdə tutulub. «Toyoto»nun konfrans zalında öz ölkələrini təmsil edən media mənsublarının bayraqları asılıb. Xarici ölkələrdə Azərbaycanın üçrəngli bayrağının dalğalandığını görəndə, Azərbaycan sözü eşidəndə hər zaman qürur hissi keçirirəm.

«Toyoto» rəhbərliyi zavodun tarixi, fəaliyyəti, dünyada qazandığı şöhrət haqqında sevvə-sevvə, fəxrli məlumat verir, suallarımızı ətraflı cavablandır.

Zavodun böyük bir sahəsində «Sərgi meydanı» yerləşir. Burada nümayiş etdirilən avtomobillər haqqında isə onu deyə bilərəm ki, elə bil, keçmişdən gələcəyə düşürsən. Ümumiyyətlə, Yaponiya adlı bir məmləkətə qədəm basdığın ilk anda, sənə özündən asılı olmayaraq, keçmişdən gələcəyə düşmək kimi bir hissə yaranır. Hər halda, həmkarlarımız da tez-tez bu fikri dilə gətirirlər.

Bələdçimiz xanım Mariko soruşur ki, mənim avtomobilim hansı markadandır? Sadəcə olaraq, avtomobilim yoxdur deyirəm.

Sürət qatarları – 1 saatda 300-350 kilometr və ya yapon mədəniyyəti ...

Mənə elə gəlir ki, Yaponiyada şəxsi avtomobilin olması bir o qədər də önəm daşmır. Bilirsinizmi niyə?! Yaponiyada bütün sahələrdə olduğu kimi, nəqliyyat sahəsində də elə ideal mühitə mövcuddur ki, elektrik qatarları, metro, superekspress Hikari qatarları sistemi var. Bir şəhərdən digərinə getmək üçün sürət qatarlarından istifadə edirsiniz.

(ardı var)

Aganisa Sultanova
Baki-Moskva-Tokio

Uçuruma düşəcəkm, yoxsa vəziyyətdən çıxacağıq?

Amerika avtomobil sənayesinin keçmiş paytaxtı, bir vaxtlar gözəl şəhər olan Detroit maliyyə, iqtisadi və sosial böhranlardan yorularaq özünün müflis olmasını elan etmişdir. İflas etmə həm borcun miqdarına, həm də şəhər əhalisinin sayına görə bələdiyyə Amerika-sının tarixində ən irimiqyaslı böhran olmuşdur. Detroitun maliyyə cəhətdən süqutunu çoxdan gözləyirdilər, lakin şəhəri bərpa etmək üçün yox, heç olmasa onun ölməsini ləngitmək üçün köklü tədbirlərin mümkün olub-olmayacağı hələ ki məlum deyil.

Detroit keçən əsrin 50-ci illərində mahiyyətə dəyişən ən iri mono şəhəri idi. Bütün bunlar ikinci dünya müharibəsi bitdikdən sonra bum yaşayan və digər kapitalist ölkələrində sürətli iqtisadi artımın qaymağını toplayan avtomobil sənayesi ətrafında fırlanırdı. Tənəzzül gec başlandı, bu zaman Yaponiyanın avtomobil sənayesi Amerika bazarlarını zəbt etdi, yerli avtomobil korporasiyaları isə asiyaqlara qarşı durmaqdan ötrü kifayət qədər çəvik deyillər.

Rəqabətərin kəskinləşməsinə sosial çəkişmələr təsir göstərirdi. Detroit əsasən cənub ştatlarından qara dərili miqrantların axın etdiyi şəhərlərdən biri olmuşdur. Bir sıra münafiqlərdən sonra ağ dərili detroytlular şəhərin mərkəzində öz mənzillərini satmağa başladı və şəhər ətrafı qəsəbələrə köçdü. «White Flight» (ağların qaçması) adını alan proses ABS-in bir çox şəhərlərində baş verdi, lakin məhz Detroitda o, görülməmiş miqyas halını aldı. Şəhərin mərkəzində məskunlaşan miqrantlar yoxsulluğa görə la-zimi şəkildə nüfuzlu mənzilləri əvvəlki kimi saxlaya bilmədilər və onlar tədricən tənəzzülə uğradılar.

90-cı illərdə həm də dərili əhalinin qalığı, həm də orta sinfə aid olan qara dərili əhali kütləvi surətdə şəhəri tərk etməyə başladılar. Qalan əhali üçün çətin günlər başladı: iqtisadi tənəzzül iş yerlərinin azalmasına gətirib çıxardı ki, bu da öz növbəsində infrastrukturun sürətlə dağılmasına səbəb oldu, bu isə insanların axını yalnız artırdı. Nəticədə, 2011-ci ildə Detroitun əhalisinin sayı bir neçə dəfə azalaraq 700 minə qədər endi, özü də ağ dərili qeyri-İspan dilli əhalinin sayı 7%-ə qədər azaldı (50-ci illərdə 80 faizdən çox təşkil edirdi).

Şəhər postkapitalist fantastika janrında filmlərin çəkilməsi üçün ideal səhnəyə çevrildi. Sənaye istehsalının arxasınca sosial sferada böhran baş verdi. Detroitda heç yere gedə bilməyən insanlar qaldı. Hər bir sonrakı mer hakimiyyətə gələrkən şəhərlərə keçmiş avtomobil paytaxtının dirçəlişini və yenilənməsini vəd etdi, lakin Detroitun işləri pis getməkdə davam edir. Ən xoşagəlməz hal ondan ibarət idi ki, normal vergi bazasının olmaması üzündən şəhərin borcları sürətlə artmağa başladı, onların ödənilməsi isə ildən-ildə çətinləşirdi. 2008-ci ilin global böhranı Detroit üçün hökm oldu: müflisləşmə yalnız zamanın məsələsi idi.

Detroitun daxil olduğu Miçigan ştatının qubernatoru respublikaçı Rik Snayderi «sonsuz dəhşətlərə» dözmək yordu və öz hakimiyyətdən istifadə edərək, 2013-cü ilin martında şəhərə böhran üzrə müdir təyin etdi və o, əhalinin

seçdiyi merin əlindən bütün maliyyə səlahiyyətlərini aldı. Bu şəxs Kevin Orr idi. O, işin içində girərək tezliklə etiraf etdi ki, şəhərin çıxış yolu yoxdur: maliyyə müflisləşməsi haqqında sənədləri vermək lazımdır. Bu vaxta qədər şəhərin borcu 18,5 mlrd. dollardan, illik büdcə kəsiri isə 380 mln. dollardan yüksək idi.

ABŞ-in «Müflisləşmə haqqında» Qanununun 9-cu maddəsinə görə, Detroit ərizə verdi. Bu maddənin xüsusiyəti onan ibarətdir ki, o, müstəsna olaraq bələdiyyə qurumlarına şamil olunur, digər variantlara nisbətən müflis olmuş vəahidə böyük səlahiyyətlər verir. Xüsusilə, 9-cu maddə şəhərin dövlət bölməsinin həmkarları ittifaqları ilə bağladığı kollektiv müqavilələrə yenidən baxılması üçün bələdiyyə hakimiyyəti orqanlarına geniş im-

mühkəm surətdə müzakirə etməyi diqqət mərkəzində saxlayacaqdır.

80 il ərzində 640 Amerika bələdiyyəsi Məcəllənin 9-cu maddəsinə görə, müflisləşmədən qorunma haqqında müzakirə etmişdir. 40 belə hadisə son 5 ilin payına düşür. Detroit restrukturizasiya olunmalı borcların həcminə görə rekordçu olmuşdur. Bundan əvvəl ABŞ-in ən iri müflisləşmiş şəhəri kreditörə 4 mlrd. dollar borcu olan Alabama Ştatının Cefferson əyaləti olmuşdur.

Güman edilir ki, Detroitda vergilər əhəmiyyətli dərəcədə yüksəlməkdədir. Bu, öz-özünü böyük çətinliklərlə yerli biznesə əlavə zərbə vuracaqdır. Buna baxmayaraq, müəyyən dövrdə ödəniş üçün nəzərdə tutulan vəsaitlər əldə ediləcəkdir. Şəhər büdcəsinin doldurulması

kanlar verir.

Qanuna görə, bələdiyyə orqanı şəhərin ehtiyaclarının təmin edilməsi üçün ilk növbədə cari hesabları ödəməlidir. Xüsusilə, şəhərdən kənarda yerləşən bütün digər kreditörlər böhran müdiri ilə borcların restrukturizasiyası haqqında razılaşmalıdırlar. Kevin Orr elan etdi ki, 2,5 mlrd. dollar həcmində defolt elan olunacaqdır – bu isə yanğın söndürənlərə, polis işçilərinə və digər bələdiyyə xidməti işçilərinə ödənişlərə ayrılan vəsaitlərə qənaət etməyə imkan verəcəkdir.

Buna baxmayaraq, sadəcə bütün borcların ödənilməsindən imtina etmək olmaz. Hər hansı bir digər vəsait növünü axtarmaq lazımdır və gəlirin əsas mənbəyi şəhərin balansında olan əmlak ola bilər. Kevin Orr vakant sayışı evlərinin satılmasına üzrə kompaniyaya başladı. Bundan əlavə, bələdiyyəyə məxsus park zonaları satıla bilərdi. Nəhayət, şəhər muzeyində qorunub saxlanan incəsənət obyektləri üçün mümkün auksiondan (hərracdan) da söhbət gedirdi. Bütün bunlar borcun ümumi məbləğini ödəmədi, lakin müəyyən qədər kömək edə bilərdi.

Şəhər ləbüt olaraq canlı halda bəzi xərcləri kəsməli olacaqdır: xidmətlərlə olan kontraktların həcmi azalacaqdır. 9-cu maddənin reallaşması zamanı həmkarlar ittifaqları tərəfindən normal müzaidə (torq) keçirilməsi imkanını aşağıdır. K.Orr artıq təşkilatın əzsaylı aparat işçilərini azaltmağa başlamışdır. Müflisləşmə ilə məşğul olacaq məhkəmə öz qərarı ilə bu və ya digər qənaət tədbirlərini zorla qəbul etdirməkdən əvvəl onları

üçün daha bir mənbə Miçigan ştatı tərəfindən ayrılan dotasiya olacaqdır. Eyni zamanda, federal hökumət çətinliklərinin öhdəsindən gəlmək üçün şəhərə və ştata müstəqillik verərək, Detroitla olan vəziyyətdə müdaxilə etməkdən imtina etmişdir.

Detroitun maliyyə «kollapsı» bu çətinlik girdabına və uçurumuna düşəcəkm, yoxsa şəhər bu vəziyyətdən çıxacağıq? Bir çoxları həmin avtomobil sənayesinin digər nəhəngini misal götürərək, gələcəyə ümidlə baxırlar. Həqiqətən, «General Motors» müflisləşmədən sonra 2009-cu ildə öz işlərini yaxşılaşdıraraq müsbət istiqamətdə hərəkət etmişdir. Baxmayaraq ki, əvvəlki həcmdən söhbət getmir, hər halda şirkətdə vəziyyət sabitləşmişdir.

Buna baxmayaraq, indiki 700 min əhalisi olan keçmiş meqapolis hətta ən iri şirkət belə deyil. Yoxsulluğun miqyası burada müqayisə ediləməzdir. Yaxın zamanlarda detroytlular kəmərlərini tarım çəkəcəklər ki, əhalinin əlavə çıxışına səbəb olsunlar. Bundan əlavə, sadəcə borcların azalması maliyyə sferasının hədlərindən kənarında yerləşən uzunmüddətli problemləri həll edə bilməz. Detroitun canlanması üçün yeni istehsal sahələrinə böyük miqyasda investisiyalar qoymaq lazımdır. ABŞ-də sadə olmayan iqtisadi şəraitdə bütövlükdə sahibkarların bu «qara deşiklə» əlaqə saxlamaları az ehtimal oluna bilər. Ümumiyyətlə, meyli inkişaf etdirməkdən ötrü epik miqyasa nisbətən həm şəhər hakimiyyət orqanları, həm də əhali tərəfindən güclü sıçrayış tələb olunur.

F.M.Qarayev,
BDU-nun dosenti

Etibarsızdır

Məmmədov Sadıx Niyaz oğlunun adına verilmiş Binəqədi rayonu, Biləcəri qəsəbəsi, Vidadi küçəsi, 21 saylı evin qeydiyyat vəsiqəsi və texniki pasportu itdiyi üçün etibarsız sayılsın.

Nəcəfov Eldar Nadir oğlunun adına Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Faiq Yusifov küçəsi, ev 16, mənzil 25 ünvanına verilmiş qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılsın.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Azərbaycan Universitetinin rektoru Eldar Qəhrəmanova əzizi ZÜLEYXA XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Səbahir Qurbanova əzizi ŞAHBİKƏ XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri Elbəy Qasımsadəyə əzizi SƏNANIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Professor Elşən Hacıadə Elm və Təhsil Mərkəzi «Təfəkkür» Universitetinin rektoru, professor Müşfiq Atakişiyev bacısı ŞƏRQİYYƏ XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Azərbaycan Texniki Universitetinin Tədris İşləri üzrə prorektoru Xalqı Yahudova əzizi MƏRYƏM XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Fəxri Müslüm Elm və Təhsil Mərkəzi «Təfəkkür» Universitetinin rektoru, professor Müşfiq Atakişiyev bacısı ŞƏRQİYYƏ XANIMIN vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Ofis mebeli və layihələr

– Metal dolablar

– Metal stellaj sistemi

– Metal tumbalar

– Metal seyflər

– Metal masalar

Tel.: 012 480 37 55
E-mail: office@idealdizayn.az
www.idealdizayn.az

Təsisçi:
akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor: Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:
Akif Musayev, Qüdrət Karimov, Elşən Hacıadə, Elşad Səmədzadə, Müşfiq Atakişiyev, Mirdamət Sadıqov, Mehriban Alışanova, Xanhişeyn Kazimli, Məhiş Əhmədov, Şahzadə Əliyev, Amil Məhərrəmov, Rüfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Rauf Əliyev, Süleyman Qasımov, Cahangir Qocayev.

Kompyuter mərkəzinin direktoru:
Oqtay ORUCLU
oktay_oruc@mail.ru

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyar Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566-09-60
Ünvanı şöbə: 514-14-27 (fax)
Mühasibatçılıq: 566-63-08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir.
«İQTİSADİYYAT» qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılmış və sahifələnmis, «Zaman-Azar» MMC firmasının mətbəəsində çap edilmişdir.
Lisenziya: 022201 İndeks: 0355 Tiraj: 3300